

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم‌افزار (نماتن)

قالب قرارداد همسان

تولید و پیاده‌سازی نرم‌افزارهای سفارشی

شناسه سند:	NMT.REV.STSCT
شماره ویرایش:	۱,۰
تاریخ آخرین تغییرات:	۱۴۰۳/۰۲/۱۶
چکیده:	در این سند قالب و محتوای همسان قراردادهای «تولید و پیاده‌سازی نرم‌افزارهای سفارش مشتری» ارائه شده است.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

این سند در اجرای پروژه بازنگری اسناد نظام مهندسی و استانداردهای تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)، تدوین و به تصویب رسیده است.

مدیر پروژه

رضا کرمی (شرکت مهندسی نرم افزاری گلستان)

هماهنگ کننده

ثمین مقدم

کارگروه بازنگری

کاظم آیت‌اللهی (نماینده کارفرما و ناظر پروژه – عضو شورای مرکزی سازمان نظام صنفی رایانه‌ای کشور)
 سیدعلی آذرکار (دبیر کارگروه – نماینده کمیته استاندارد سازمان نظام صنفی رایانه‌ای استان تهران)
 سعید امامی (رئیس کمیسیون نرم افزار سازمان نظام صنفی رایانه‌ای کشور)
 مجید اورعی (رئیس رسته نرم افزار سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تهران)
 مهرداد ذوالفقاریان (نماینده شورای انتظامی و کمیسیون نرم افزارهای پیشرفته سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تهران)
 اسماعیل قاعدی (نماینده کمیسیون مشاوران حقیقی سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تهران)

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

تاریخچه

ویرایش	تاریخ	شرح
۰,۰	۱۴۰۲/۶/۱۱	نسخه اولیه
۰,۱	۱۴۰۲/۷/۱۵	اصلاح بر اساس نظرات دریافتی از کارگروه بازنگری
۰,۲	۱۴۰۲/۸/۲۱	اصلاح بر اساس نظرات دریافتی از آقایان دکتر قائدی، پرویزی و بررسی مجدد در کارگروه بازنگری
۰,۳	۱۴۰۲/۹/۱۲	اصلاح بر اساس نظرات دریافتی از کمیسیون نرم افزار سازمان نظام صنفی رایانه ای استان اصفهان
۰,۴	۱۴۰۲/۱۱/۱۴	اصلاح تعاریف مربوط به نرم افزار و حقوق مادی و معنوی
۱,۰	۱۴۰۳/۰۲/۱۶	نسخه نهایی منتشر شده

این سند، دربردارنده قالب و محتوای همسان قراردادهای تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری است. طرفین قرارداد با استفاده از این قالب و اعمال تغییرات لازم در مفاد قرارداد، مطابق با مقتضیات و الزامات ناشی از موضوع پروژه و سایر مقررات حاکم و توافقات طرفین، می بایست متن نهایی قرارداد را تنظیم و مبادله نمایند. بخش های درج شده در قسمت های رنگی متن، صرفاً جهت راهنمایی استفاده کنندگان بوده و پیش از نهایی شدن سند باید حذف یا به نحو مناسب جایگزین گردد.

در صورتی که قرارداد در نتیجه اجرای فرآیند ارجاع کار از طریق انتشار RFP منعقد می گردد، محتوای پیوست فنی قرارداد باید با محتوای بخش فنی RFP تطابق داشته باشد. همچنین محتوای پیوست فنی قرارداد باید مرجع تدوین اسناد MDD و PMP در ابتدای اجرای پروژه محسوب شده و محتوای اسناد یادشده باید با یکدیگر تطابق داشته باشد.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

فهرست مطالب

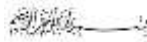
۶	موافقت نامه
۹	شرایط عمومی
۳۰	پیوست (۱) شرح موضوع قرارداد (پیوست فنی)
۳۱	(۱) توصیف کلی نرم افزار موضوع قرارداد
۳۱	(۲) زمینه و ارتباطات
۳۱	(۳) ذی نفعان
۳۱	(۴) معماری کسب و کار
۳۲	(۵) معماری داده و اطلاعات
۳۲	(۶) معماری کاربرد
۳۲	(۷) معماری زیرساخت و فناوری
۳۳	(۸) نیازمندی های کارکردی
۳۳	(۹) نیازمندی های غیر کارکردی
۳۳	(۱۰) نیازمندی های معماری و تکنولوژی
۳۴	(۱۱) روشگان و مراحل اجرای پروژه
۳۴	(۱۲) فرآورده های تحویل دانی
۳۵	(۱۳) شرایط و مراحل پذیرش
۳۵	(۱۴) استانداردهای مرجع
۳۵	(۱۵) آموزش و انتقال دانش فنی
۳۶	(۱۶) تبدیل و انتقال داده ها
۳۶	(۱۷) پشتیبانی و راهبری در دوره ضمانت
۳۶	(۱۸) برنامه ریزی و مدیریت پروژه
۳۷	(۱۹) مالکیت بر فرآورده ها
۳۷	(۲۰) سایر محدودیت ها و مفروضات
۳۸	پیوست (۲) حق الزحمه، روش محاسبه و نحوه پرداخت آن
۴۵	پیوست (۳) برنامه زمانی کلی
۴۷	پیوست (۴) شرایط خصوصی
۴۹	پیوست (۵) ساختار، سازمان و عوامل کلیدی انجام کار
۵۱	پیوست (۶) توافق نامه منع افشای اطلاعات

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

قرارداد

موضوع قرارداد.....:	
کارفرما.....:	
مجری.....:	
شماره قرارداد.....:	
تاریخ ابلاغ.....:	

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

موافقت نامه

موافقت نامه حاضر، همراه با اسناد و مدارک موضوع ماده (۲) آن، که مجموعه ای غیر قابل تفکیک است و از این پس قرارداد نامیده می شود، در تاریخ .../../. بین طرفین زیر، طبق مقررات و شرایطی که در اسناد و مدارک این قرارداد درج شده است، منعقد می گردد.

طرف اول (کارفرما): به شماره اقتصادی و شناسه ملی و کد کارگاهی شعبه سازمان تامین اجتماعی، به نمایندگی با سمت، که به استناد آگهی منتشره در روزنامه رسمی مورخ .../../. اختیار امضای این قرارداد را دارد، و از این پس کارفرما نامیده می شود،

طرف دوم (مجری): شرکت به شماره اقتصادی و شناسه ملی و کد کارگاهی شعبه سازمان تامین اجتماعی، و به نمایندگی که به استناد آگهی منتشره در روزنامه رسمی مورخ .../../. اختیار امضای این قرارداد را دارد، و از این پس مجری نامیده می شود،

ماده (۱) موضوع قرارداد

موضوع قرارداد، عبارت است از شناخت، تحلیل، طراحی، تولید، انتقال و آموزش نرم افزار با مشخصات مندرج در پیوست (۱) و سایر مدارک منضم به این قرارداد.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

ماده ۲) اسناد و مدارک قرارداد

این قرارداد، شامل اسناد و مدارک زیر است:

۱-۲) موافقت نامه حاضر

۲-۲) شرایط عمومی

۳-۲) پیوست ها، شامل:

پیوست ۱) شرح موضوع قرارداد (پیوست فنی)

پیوست ۲) حق الزحمه، روش محاسبه و نحوه پرداخت آن

پیوست ۳) برنامه زمانی کلی

پیوست ۴) شرایط خصوصی

پیوست ۵) ساختار، سازمان و عوامل کلیدی انجام کار

پیوست ۶) توافق نامه منع افشای اطلاعات

۴-۲) اسناد تکمیلی که حین انجام خدمات، در چارچوب قرارداد و به منظور انجام آن، به مجری

ابلاغ شده یا بین دو طرف قرارداد، مبادله می شود.

۵-۲) مدارک و گزارشهای مصوب

در صورت دوگانگی بین اسناد و مدارک منضم به قرارداد، اولویت به ترتیب با موافقت نامه، شرایط عمومی و پیوست ها می باشد.

ماده ۳) مدت

مدت انجام خدمات مراحل موضوع قرارداد، که شروع و تنفیذ آن طبق ماده (۲) شرایط عمومی قرارداد است، با توجه به برنامه زمانی کلی (پیوست ۳)، {ماه/هفته/روز} است.
تغییرات مدت قرارداد، تابع مفاد موضوع ماده (۱۹) شرایط عمومی، خواهد بود.

ماده ۴) حق الزحمه

حق الزحمه مجری بابت اجرای تعهدات موضوع این قرارداد، مبلغ {ربه حروف} (..... {ربه عدد}) ریال است.
نحوه محاسبه و روش پرداخت حق الزحمه، در پیوست ۲ درج شده است.

ماده ۵) تعهدات دو طرف قرارداد

۱-۵) مجری، متعهد است خدمات خود را طبق اسناد و مدارک قرارداد، در ازای دریافت حق الزحمه انجام دهد و اعلام می کند که دارای توان و تشکیلات لازم برای ارائه این خدمات است.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۵-۲) کارفرما متعهد به انجام وظایفی است که در اسناد و مدارک قرارداد برای او معین شده است و نیز متعهد می شود که در ازای انجام خدمات موضوع قرارداد، حق الزحمه مربوط را طبق اسناد و مدارک قرارداد، به مجری پرداخت کند.

ماده ۶) نشانی

نشانی کارفرما:

نشانی پست الکترونیکی کارفرما:

نشانی مجری:

نشانی پست الکترونیکی مجری:

هرگاه یکی از دو طرف قرارداد نشانی خود را تغییر دهد، باید دو هفته قبل از تاریخ تغییر، نشانی جدید خود را به طرف دیگر اعلام کند، تا وقتی که نشانی جدید به طرف دیگر اعلام نشده است، مکاتبات به نشانی قبلی ارسال می شود و دریافت شده تلقی می گردد. ارسال پیام از طریق پست الکترونیکی اعلام شده طرفین، به شرط دریافت تأییدیه دریافت طرف مقابل، به منزله ابلاغ رسمی است.

این قرارداد در نسخه تنظیم شده و به امضای دو طرف قرارداد رسیده، یک نسخه از آن به مجری ابلاغ شده است و همه نسخه های آن، اعتبار یکسان دارند.

نماینده کارفرما

نام و نام خانوادگی

مهر - امضا

نماینده مجری

نام و نام خانوادگی

مهر - امضا

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

شرایط عمومی

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

ماده (۱) تعاریف و اختصارات

۱-۱. قرارداد

مجموعه اسناد و مدارک غیر قابل تفکیک به شرح ماده ۲ موافقت نامه است که برای انجام خدمات موضوع قرارداد، بین دو طرف مبادله می شود.

۲-۱. موافقت نامه

سندی است که در آن مشخصات اصلی قرارداد، مانند مشخصات دو طرف، موضوع، مدت، حق الزحمه و تعهدات دو طرف بیان شده است و باید به امضای هر دو برسد.

۳-۱. شرایط عمومی

مفاد همین متن است که مقررات و شرایط عمومی حاکم بر قرارداد را تعیین می کند.

۴-۱. شرایط خصوصی

شرایط ویژه ای است که به منظور تکمیل شرایط عمومی، با توجه به وضعیت و ماهیت موضوع قرارداد تنظیم می شود. موارد درج شده در شرایط خصوصی، نمی تواند مفاد شرایط عمومی را نقض کند یا تعهدات مالی کارفرما را افزایش دهد.

۵-۱. کارفرما

شخصی حقوقی است که قرارداد را امضا می کند و انجام خدمات موضوع قرارداد را به مجری واگذار می نماید. جانشینان قانونی و نمایندگان مجاز کارفرما، در حکم کارفرما هستند.

۶-۱. مجری

شخص حقوقی واجد شرایطی که براساس سفارش کارفرما و در قالب قرارداد نسبت به شناخت، تحلیل، طراحی، تولید (برنامه نویسی)، پیاده سازی، انتقال و آموزش نرم افزارهای سفارشی، اقدام می نماید.

۷-۱. مجری فرعی

شخص حقیقی یا حقوقی، غیر از کارکنان مجری است که بخشی از عملیات موضوع قرارداد، با تایید کارفرما و با رعایت مفاد این قرارداد، از سوی مجری به وی واگذار می شود.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۸-۱ کاربر

هریک از افرادی که پس از تهیه نرم افزار، از آن استفاده خواهند نمود.

۹-۱ حقوق معنوی

حقی که نرم افزار سفارشی یا محصول قرارداد را به پدیدآورنده (مجری) منتسب می نماید. این حقوق محدود به زمان و مکان نبوده و قابل انتقال نمی باشد.

۱۰-۱ حقوق مادی

حقوق مادی نرم افزار رایانه ای بدون اینکه منحصر به این مصادیق باشد، عبارت از حق استفاده شخصی، حق نشر، حق عرضه، حق اجرا، حق تکثیر، حق اشتقاق، حق تغییر یا اصلاح، حق رهن، اجاره و توثیق و هرگونه بهره برداری اقتصادی است و قابل نقل و انتقال می باشد.

۱۱-۱ نرم افزار سفارشی

تمام یا بخشی از برنامه های رایانه ای، کدهای منبع (source code)، نسخه اجرایی کد، رویه ها (procedures)، دستورالعمل ها (rules)، داده های مرتبط یا مستندات مربوط به آن ها که دارای کاربری مشخص بوده و بر روی رایانه یا دستگاه دارای پردازنده قابل اجرا باشد و بر روی یکی از رسانه های ذخیره ساز قابل ارائه باشد. در این قرارداد همه جا منظور از نرم افزار، نرم افزار موضوع قرارداد می باشد که به سفارش کارفرما به صورت اختصاصی بنابر نیازهای او ایجاد و توسعه می یابد.

۱۲-۱ تحویل موقت

انتقال نرم افزار موضوع قرارداد به کارفرما برای بهره برداری است که پس از پایان خدمات موضوع قرارداد و تایید قابلیت بهره برداری آزمایشی از نرم افزار سفارشی توسط نماینده کارفرما، انجام می شود. شرایط تایید قابلیت بهره برداری آزمایشی (شرایط پذیرش برای تحویل موقت) در شرایط خصوصی یا پیوست های قرارداد مشخص می شود.

۱۳-۱ دوره تضمین (گارانتی)

دوره بهره برداری آزمایشی (دوره تضمین) که پس از تحویل موقت آغاز می شود و به مدت درج شده در شرایط خصوصی یا پیوست ۳ قرارداد، تا تحویل قطعی ادامه می یابد. در صورت تحویل مرحله ای نتایج پروژه، شروع دوره تضمین از تحویل موقت اولین مرحله شروع و با خاتمه دوره بهره برداری

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

آزمایشی آخرین مرحله پایان می یابد. در دوره تضمین، مجری موظف به رفع نواقص احتمالی کارکردهای نرم افزار و اعمال تغییرات در آن، در محدوده و طبق شرایطی است که در شرایط خصوصی یا پیوست های قرارداد تعیین شده است و بابت این خدمات، هزینه ای اضافه بر مبلغ قرارداد دریافت نمی کند.

۱۴-۱. تحویل قطعی

پس از پایان دوره بهره برداری آزمایشی از نرم افزار (دوره تضمین) و رفع نواقص احتمالی این دوره توسط مجری و تایید قابلیت بهره برداری نهایی توسط نماینده کارفرما، تحویل قطعی به کارفرما انجام می شود. شرایط تایید قابلیت بهره برداری نهایی (شرایط پذیرش برای تحویل قطعی) در شرایط خصوصی یا پیوست های قرارداد مشخص می شود. تحویل قطعی به منزله اتمام تعهدات موضوع این قرارداد از طرف مجری است. در صورت تحویل مرحله ای نتایج پروژه، تحویل قطعی نرم افزار موضوع قرارداد، همزمان با تحویل قطعی آخرین مرحله خواهد بود.

۱۵-۱. وراثتی

منظور دوره ای است که از تحویل قطعی نرم افزار شروع می شود و به مدت تعیین شده در شرایط خصوصی یا پیوست های قرارداد ادامه می یابد. در دوره وراثتی، مجری متعهد به پشتیبانی از نرم افزار، در صورت عقد قرارداد جداگانه با کارفرماست. مدت و شرایط گارانتی در شرایط خصوصی یا پیوست های این قرارداد تعیین می شود.

۱۶-۱. مرحله

مرحله، بخش تفکیک شده ای از شرح خدمات است که تحت این عنوان با مدت و حق الزحمه معین در قرارداد مشخص شده است.

۱۷-۱. تحویل دانی ها

اسناد، نقشه ها، دستورالعمل ها، مدل ها، مشخصات فنی، برنامه های نرم افزاری قابل اجرا، کد اصل برنامه ها، پایگاه های اطلاعاتی و نظایر آن هستند که در انجام خدمات موضوع قرارداد، از سوی مجری تهیه و به کارفرما تحویل می شود.

۱۸-۱. برنامه زمانی کلی

برنامه ای است که تاریخ شروع و خاتمه بخش های مختلف خدمات هر مرحله از قرارداد را بر حسب ماه، هفته یا روز نشان می دهد و در اسناد و مدارک قرارداد درج می شود.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۱۹-۱. برنامه زمانی تفصیلی

برنامه ای است که تاریخ شروع و خاتمه هر یک از فعالیتهای درج شده در شرح خدمات را به تفصیل و در چارچوب برنامه زمانی کلی در هر مرحله نشان می دهد.

۲۰-۱. مدت اولیه

مدت اولیه هر مرحله، مدت درج شده در برنامه زمانی کلی، برای آن مرحله است. مدت اجرای هر مرحله ممکن است در طول اجرای تعهدات موضوع قرارداد، با توافق طرفین تغییر کند، اما در هر صورت، مدت اولیه هر مرحله همان است که در برنامه زمانی کلی (پیوست قرارداد) درج شده است.

۲۱-۱. پایان واقعی قرارداد

تاریخ تحویل قطعی که به منزله اتمام تعهدات قراردادی مجری است، به عنوان تاریخ پایان واقعی قرارداد محسوب می شود.

۲۲-۱. متوسط حق الزحمه ماهانه

متوسط حق الزحمه ماهانه هر مرحله، عبارت از حاصل تقسیم مبلغ حق الزحمه آن مرحله، مندرج در موافقت نامه، بر مدت اولیه مربوط است.

۲۳-۱. روز، ماه، تاریخها

روز و ماه براساس تقویم شمسی و تاریخها طبق تقویم رسمی کشور است.

۲۴-۱. مفرد و جمع

هرجا که معنای عبارت ایجاب کند، کلمات مفرد معنای جمع و کلمات جمع معنای مفرد دارند.

اصطلاحاتی که در این ماده نیامده است طبق قوانین موضوعه و همچنین مقررات و ضوابط حوزه فناوری اطلاعات ابلاغی از سوی مراجع ذی ربط تعریف می شود.

ماده ۲) تنفیذ و شروع قرارداد

۱-۲. این قرارداد از تاریخ امضاء و مبادله آن و ابلاغ از سوی کارفرما نافذ است.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۲-۲. شروع اولین مرحله، پس از ابلاغ قرارداد از سوی کارفرما و دریافت پیش پرداخت توسط مجری می باشد. در صورت عدم ارائه درخواست پیش پرداخت توسط مجری ظرف مدت یک هفته، موضوع بند ۱-۱۷ تاریخ شروع اولین مرحله قرارداد، یک هفته پس از تاریخ ابلاغ خواهد بود.

ماده ۳) حدود خدمات و تغییرات آن

- ۱-۳. کارفرما می تواند حین انجام کار، خدمات موضوع قرارداد را با رعایت مفاد بند ۳-۴، افزایش یا کاهش دهد.
- ۲-۳. در صورتی که به کار بستن نظر کارفرما در حین انجام خدمات یا هنگام بررسی خروجی های تحویل دادنی مجری، موجب تغییر مصوبات قبلی و انجام خدمات اضافی شود، مجری موظف است با رعایت مفاد بند ۳-۴، خدمات اضافی را انجام دهد.
- ۳-۳. مجری می تواند در صورت لزوم، تغییرات در شرح وظایف و یا حدود خدمات در بخش های پایان یافته را با ذکر دلایل و جزئیات و با رعایت مفاد بند ۳-۴، به کارفرما پیشنهاد کند.
- ۴-۳. هرگاه طبق بندهای یاد شده تغییراتی در حدود خدمات موضوع قرارداد ضرورت یابد، در هر مورد مجری مدت و حق الزحمه انجام تغییرات را به کارفرما اعلام می کند. کارفرما، حداکثر ظرف مدت دو هفته با بررسی گزارش، در مورد مدت و حق الزحمه انجام تغییرات، با مجری مذاکره و توافق می کند، پس از توافق، کارفرما تغییرات را ابلاغ می نماید. در صورت عدم توافق در مورد مدت و حق الزحمه، طبق مفاد ماده ۲۴ عمل خواهد شد.
- ۵-۳. خدمات مربوط به اصلاح تحویل دادنی ها که ناشی از نقص انجام خدمات موضوع قرارداد باشد، مشمول خدمات اضافی بندهای ۱-۳ تا ۳-۴ نیست و مجری بابت این خدمات، هزینه ای دریافت نخواهد کرد.

ماده ۴) برنامه زمانی انجام خدمات

- ۱-۴. برنامه زمانی کلی انجام خدمات در پیوست ۳ آمده است.
- ۲-۴. پس از ابلاغ قرارداد، در صورتی که برای ارائه برنامه زمانی تفصیلی، در پیوست ۳ مدتی تعیین نشده باشد، برنامه زمانی تفصیلی در چارچوب برنامه زمانی کلی، تا یک هشتم مدت قرارداد یا یک ماه هر کدام که کمتر است، از سوی مجری تهیه و برای کارفرما ارسال می شود. کارفرما تا دو هفته پس از دریافت برنامه زمانی تفصیلی، نظر خود را درباره تصویب و یا اصلاح آن اعلام می کند. هر گونه تغییر در برنامه زمانی تفصیلی مصوب، با توافق دو طرف مجاز خواهد بود.

ماده ۵) پیشرفت کار

مجری، در پایان هر ماه یا زمان های تعیین شده در برنامه زمانی تفصیلی، گزارش پیشرفت خدمات موضوع قرارداد را به کارفرما تسلیم می کند. در این گزارش، میزان کارهای انجام شده، تأخیر، علل آنها، راه حل های لازم برای رفع موانع و مشکلات کار پیشنهاد می شود و کارفرما تا دو هفته، نظر خود را نسبت به گزارش یاد شده اعلام می کند، در غیر این صورت، مفاد گزارش تأیید شده تلقی می گردد.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

ماده ۶) کارکنان مجری

- ۱-۶. همه کسانی که به منظور اجرای خدمات موضوع قرارداد، به صورت دائم یا موقت، به هزینه مجری و برای او خدماتی را انجام می دهند، کارکنان مجری شناخته می شوند و مسئولیت عملکرد آنها در مورد خدمات موضوع قرارداد، به عهده مجری است.
- ۲-۶. قبل از شروع کار، مجری موظف است سازمان اجرایی پروژه و فهرست اسامی افراد کلیدی خود را که دارای سوابق حرفه ای کافی باشند، برای انجام خدمات موضوع قرارداد، مطابق پیوست ۵ به همراه وظایف، تخصص و میزان فعالیت هر یک، برای کارفرما ارسال کند.
- ۳-۶. در صورتی که انجام خدمات موضوع قرارداد، مستلزم استفاده از خدمات اتباع خارجی باشد، مجری در استفاده از خدمات آنها، قوانین و مقررات ناظر بر کار اتباع خارجی در ایران را رعایت می کند و اسناد مربوط به مجوز اقامت و کار آنها را به کارفرما تسلیم می نماید.
- ۴-۶. مجری، نمی تواند کارکنان شاغل کارفرما، ناظر یا سایر ارکان راهبری و نظارتی قرارداد را، بدون کسب مجوز قبلی از دستگاه مربوط، برای انجام خدمات موضوع این قرارداد، به کار گیرد.
- ۵-۶. به کارگیری کارکنان شاغل مجری از سوی کارفرما برای انجام خدمات موضوع این قرارداد، به صورت مستقیم و غیرمستقیم، تا مدت ۲ سال پس از تاریخ پایان واقعی قرارداد، بجز افرادی که از طریق آزمون های سازمان امور استخدامی و کشوری مورد پذیرش قرار گرفته باشند، ممنوع است.

ماده ۷) نمایندگان

- ۱-۷. کارفرما پس از مبادله قرارداد، نماینده یا نمایندگان خود را با تعیین حدود اختیارات، به مجری معرفی می کند.
- ۲-۷. دستورها و مدارکی که به وسیله نماینده کارفرما، در محدوده اختیارات تفویض شده به وی، به مجری ابلاغ می شود، یا صورت جلسات تأیید و امضاشده توسط نماینده کارفرما، در حکم ابلاغ کارفرماست. بدیهی است با تغییر نماینده کارفرما دستورهای ابلاغ شده و یا مدارک امضا شده به وسیله نماینده قبلی، معتبر است.
- ۳-۷. کارفرما می تواند تمام یا بخشی از اختیارات قابل واگذاری خود را در رابطه با این قرارداد، به واحد مدیریت طرح واگذار نماید. در این صورت آن واحد با تعیین حدود اختیارات، به مجری معرفی می شود و تصمیم گیری های وی در امور واگذار شده، در حکم تصمیم های کارفرماست.
- ۴-۷. پس از مبادله قرارداد، مجری نماینده یا نمایندگان خود را با ذکر حدود اختیارات به کارفرما معرفی می کند.

ماده ۸) دقت و کوشش

مجری موظف است در مطالعات خود، گزینه ها و راه حل های ممکن را بررسی و مناسب ترین آنها را پیشنهاد کند. همچنین باید مدارک و گزارش های هر مرحله را به ترتیبی تهیه کند که در ادامه خدمات، در حد امکان، نیاز به تغییر مصوبات قبلی نباشد.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

ماده ۹) استانداردها، معیارها، مقررات و دستورالعمل های فنی

۱-۹. مجری، باید در انجام خدمات تهیه و تنظیم مدارک و گزارش ها، از معیارها، استانداردها و دستورالعمل های توافق شده که در پیوست های قرارداد تعیین شده است، تبعیت نماید.

۲-۹. ممیزی عملکرد مجری بر عهده کارفرما یا نماینده و یا نمایندگان منتخب کارفرما می باشد.

۳-۹. در حفظ و حراست از اطلاعات محرمانه و مستندات فنی و غیر فنی، رعایت موارد زیر از سوی مجری الزامی است:

- آسیب نرساندن به صحت اطلاعات در اختیار گذاشته شده
- در دسترس نگذاشتن اطلاعات برای افراد غیر مجاز
- بازگرداندن اصل تمامی مدارک، کپی ها و مستندات ارائه شده از طرف کارفرما
- رعایت محرمانگی و امانت داری هرگونه داده و اطلاعات کارفرما (اعم از فنی و غیرفنی) که در حین و یا بعد از اجرای موضوع قرارداد به طور مستقیم یا غیرمستقیم در اختیار وی قرار داده شده است.
- عدم واگذاری، انتشار و افشای عمدی و یا سهوی هرگونه اطلاعات، دانش فنی و غیرفنی ایجاد و راه اندازی سامانه ها به سایر اشخاص (اعم از حقیقی و حقوقی) که حقوق مادی و معنوی آن در مالکیت کارفرما است.

ماده ۱۰) اقدام های مجری که نیاز به تأیید کارفرما دارد

هرگاه مجری به هنگام انجام کار، برای تعیین نحوه ادامه کار، جلسه یا جلسه های هماهنگی را به منظور اخذ تصمیم های راهبردی ضروری بداند، موظف است موضوع را طی گزارش توجیهی، برای کارفرما بفرستد. کارفرما، یک هفته از تاریخ دریافت گزارش، نسبت به تشکیل جلسه اقدام می کند و تصمیم ها را در صورت جلسه ای تنظیم و بی درنگ به مجری ابلاغ می نماید. هرگاه کارفرما در مهلت تعیین شده نسبت به تشکیل جلسه و ابلاغ تصمیم ها اقدام نکند، مجری خود تصمیم گیری نموده و نتیجه را به کارفرما اعلام می کند.

ماده ۱۱) نحوه تسلیم و تصویب تحویل دانی ها

۱-۱۱. مجری، تحویل دانی های پروژه را در پایان مدت هر مرحله و یا مقاطعی که در برنامه زمانی تفصیلی پیش بینی شده است، ابتدا در یک نسخه الکترونیکی به کارفرما تسلیم می کند. کارفرما پس از دریافت مدارک و گزارش های یاد شده، ظرف مدت دو هفته یا مدت پیش بینی شده در برنامه زمانی تفصیلی، آنها را بررسی و نظر صریح و روشن خود را با درج موارد، در یک نوبت اعلام می کند. در صورتی که کارفرما ظرف مدت تعیین شده نظر خود را در مورد تحویل دانی های مجری اعلام نکند، مجری نظر

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

- کارفرما را استعلام می نماید و چنانچه تا دو هفته از تاریخ دریافت استعلام هم چنان نظری از سوی کارفرما اعلام نشود، تحویل دانی های ارسالی تصویب شده تلقی می گردد.
- ۲-۱۱. در صورت اعلام نظر اصلاحی از سوی کارفرما نسبت به تحویل دانی ها، مجری موظف است ظرف مدت دو هفته یا ده درصد مدت مرحله، هر کدام که بیشتر باشد، براساس نظر کارفرما آنها را اصلاح و نسخه ای به صورت نرم افزاری تهیه و به کارفرما تسلیم نماید تا کارفرما آنها را تصویب کند. تجاوز از این مدت، مشمول جریمه تاخیر است، مگر اینکه کارفرما با افزایش مدت، قبلاً موافقت کرده باشد.
- ۳-۱۱. کارفرما، تأیید تحویل دانی های مصوب هر مرحله را به صورت رسمی، به مجری ابلاغ می کند.
- ۴-۱۱. تحویل دانی های تصویب شده مبنای کارهای بعدی است و مجری حق الزحمه مربوط را براساس قرارداد دریافت می کند.
- ۵-۱۱. مجری، باید به پیوست هر یک از تحویل دانی ها، چکیده ای از کار آن مرحله را تهیه و به کارفرما تسلیم کند. همچنین پس از تحویل موقت کار (شروع بهره برداری آزمایشی)، گزارشی شامل تاریخچه کارهای انجام شده را به کارفرما تسلیم می کند.

ماده ۱۲) تعهدات کارفرما

- کارفرما تدابیر و مساعدت های لازم را برای تسهیل کار مجری در مورد خدمات موضوع قرارداد به ویژه در موارد زیر براساس درخواست مجری فراهم می کند.
- ۱-۱۲. در اختیار قراردادن اطلاعات مربوط، طبق مندرجات شرایط خصوصی و به صورت رایگان
- ۲-۱۲. رواید ورود و خروج و پروانه اقامت و مجوز کار کارکنان خارجی مورد نیاز
- ۳-۱۲. اخذ مجوز ورود و خروج کارکنان مجری به سازمان کارفرما یا سازمان های مرتبط با انجام موضوع قرارداد، حسب نیاز
- ۴-۱۲. ارتباط و تشریک مساعی با سایر موسسات
- ۵-۱۲. ترتیب امور مربوط به تهیه لوازم و وسایلی که تهیه و توزیع آن انحصاری باشد
- ۶-۱۲. تامین و تهیه، ورود و ترخیص لوازم، وسایل، کتب، نشریات، نرم افزارها و اقلامی از این قبیل که تهیه آن در داخل کشور مقدور نباشد.
- ۷-۱۲. تسهیلات ویژه ای که طبق پیوست ۴ قرارداد، باید توسط کارفرما در اختیار مجری قرار گیرد.
- ۸-۱۲. کارفرما باید نسبت به اخذ مجوزهای مصوب، مطابق قوانین و مقررات، برای نرم افزار سفارشی یا سامانه نرم افزاری سفارشی، اقدام نماید.
- ۹-۱۲. رعایت کلیه حقوق مجری به عنوان پدیدآورنده نرم افزار، مطابق با مفاد قانون حمایت از پدیدآورندگان نرم افزار و آیین نامه های مرتبط با آن به عهده ی کارفرماست و در صورت نقض این حقوق، کارفرما متعهد به جبران خسارات وارده به پدیدآورنده است.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

ماده ۱۳) خدمات جنبی

- ۱-۱۳. خدماتی مانند خدمات ورود و آمایش اطلاعات، خدمات آماده سازی محیط اجرا، خدمات مشاوره طراحی و بهبود فرآیندها و مانند آن که جزء خدمات موضوع قرارداد نیست ولی برای انجام خدمات موضوع قرارداد مورد نیاز است، از خدمات جنبی محسوب می شود. این خدمات طبق ضوابط قراردادهای مربوط، توسط مجریان صاحب صلاحیت و به هزینه و از سوی کارفرما انجام می شود. در این صورت، تعیین شرح خدمات جنبی مورد نیاز و اطلاعات ضروری هر یک و اعلام آنها، هرماه با جدول زمانی ارائه اطلاعات مورد نیاز و نیز تطبیق نتایج حاصل با نیازهای طرح، بر عهده مجری خواهد بود.
- ۲-۱۳. اگر کارفرما بخواهد در تنظیم مدارک قرارداد، بررسی و اظهار نظر در مورد گزارش ها و نظارت بر خدمات جنبی، از خدمات مجری استفاده کند، مجری موظف است که افراد دارای صلاحیت را برای انجام این خدمات به شمار لازم به خدمت فراخواند، میزان خدمات اضافی و حق الزحمه مربوط به آن، بر اساس آخرین تعرفه خدمات فنی-تخصصی انفورماتیک منتشرشده از سوی سازمان نظام صنفی رایانه ای کشور محاسبه شده و طبق ضوابط مندرج در ماده ۳ شرایط عمومی، اعمال خواهد شد.
- ۳-۱۳. در صورتی که مجری، گزارش نتایج کارهای جنبی را که توسط واحدهای دیگری تهیه شده است صحیح نداند و به نتایج آن معترض باشد، باید نظر خود را با ذکر دلیل و به موقع، برای تصمیم گیری به کارفرما اعلام کند. چنانچه کارفرما گزارش های یاد شده را تأیید نماید، مجری موظف به استفاده از نتایج آنها در مطالعات مربوط خواهد بود و مسئولیت این نوع تصمیم گیری ها بر عهده مجری نیست.

ماده ۱۴) تضمین حسن انجام کار و تضمین انجام تعهدات

- ۱-۱۴. مجری موظف است قبل از انعقاد قرارداد، تضمین معتبری را طبق مقررات حاکم، به عنوان تضمین انجام تعهدات، به کارفرما ارائه نماید.
- ۲-۱۴. برای حصول اطمینان از حسن انجام کار، ده درصد از هر پرداخت به مجری، به جز پیش پرداخت، به عنوان تضمین حسن انجام کار، کسر و نزد کارفرما نگهداری می شود.
- ۳-۱۴. در صورت فسخ قرارداد، طبق بند ۱-۲۳ (فسخ از طرف کارفرما)، تضمین حسن انجام کار و تضمین انجام تعهدات به نفع کارفرما ضبط می شود.
- ۴-۱۴. تضمین حسن انجام کار و تضمین انجام تعهدات، پس از تحویل قطعی یا فسخ از طرف مجری و در زمان تسویه حساب نهایی، طبق ماده ۱۸ آزاد می شود.
- ۵-۱۴. در صورت درخواست مجری، کسور حسن انجام کار، به ازای دریافت سفته یا هرگونه تضمین معتبر دیگر بازگردانده می شود.

ماده ۱۵) حق الزحمه

- ۱-۱۵. حق الزحمه مجری برای انجام خدمات مراحل مختلف موضوع قرارداد، براساس ضوابط توافق شده که در پیوست ۳ تشریح شده است، از سوی کارفرما و با رعایت مفاد قرارداد، به وی پرداخت می شود.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۱۵-۲. تعدیل مبلغ حق الزحمه مجری، طبق شرایط و ضوابط مندرج در پیوست (۲) این قرارداد صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۶) نحوه پرداخت حق الزحمه

۱-۱. تا هشتاد و پنج درصد حق الزحمه هر مرحله از خدمات موضوع قرارداد در طول انجام خدمات و تا زمان تسلیم تحویل دادنی های آن مرحله، به صورت اقساط { برای قراردادهایی که به صورت مقطوع منعقد می شود؛ براساس پیشرفت کار/ برای قراردادهایی که به صورت نفر-ساعتی منعقد می شود؛ براساس گزارش نفر-ساعت مصرفی }، طبق برنامه زمانی که در پیوست ۲ تعیین و توافق شده است، به صورت علی الحساب پرداخت می شود.

۲-۱۶. قسط آخر یا باقیمانده حق الزحمه هر مرحله از خدمات موضوع قرارداد، پس از تایید تحویل دادنی های همان مرحله توسط کارفرما، طبق ماده ۱۸ پرداخت می شود.

۳-۱۶. زمان پرداخت حق الزحمه خدمات اضافی موضوع بند ۳-۲، برحسب مورد، به تناسب پیشرفت کار و با توافق دوطرف تعیین می شود.

۴-۱۶. هر یک از اقساط حق الزحمه، طی صورت حسابی که توسط مجری تهیه و تسلیم کارفرما می شود، پس از رسیدگی از سوی کارفرما پرداخت می شود.

۵-۱۶. کارفرما موظف است ظرف مدت دو هفته پس از دریافت صورت وضعیت تنظیم شده توسط مجری، آن را مورد بررسی قرار دهد و در صورت تأیید، میزان پیشرفت قابل قبول را به مجری اعلام نماید. در صورت عدم اعلام، کل مبلغ صورت وضعیت تأیید شده تلقی می شود.

۶-۱۶. مجری براساس تأیید کارفرما، صورت حساب رسمی به تاریخ روز صادر و برای کارفرما ارسال می کند. مبلغ این صورت حساب جزء مطالبات قطعی مجری خواهد بود. کارفرما موظف است پس از کسر کسور قانونی و قراردادی، ضمن ارسال یک نسخه از صورت حساب تأیید شده همراه با مستندات مربوط برای مجری، حق الزحمه وی را پرداخت کند. معیار شناسایی درآمد مجری در دفاتر قانونی، صورت حساب تأیید شده توسط کارفرما خواهد بود.

۷-۱۶. هرگاه مجری به اصلاحات اعمال شده از سوی کارفرما در مورد صورت وضعیت معترض باشد، اعتراض خود را با ذکر دلیل و ارائه مستندات، حداکثر ظرف مدت دو هفته از تاریخ دریافت صورت وضعیت اصلاح شده، به کارفرما اعلام می کند تا مورد رسیدگی قرار گیرد. هرگاه کارفرما همچنان بر عدم اعمال اصلاحات اعلام شده اصرار داشته باشد، باید نسبت به پرداخت آنچه که مورد قبول اوست، اقدام کند. در این حالت مجری می تواند نسبت به مبلغ مازاد مورد نظر خود، از طریق ماده ۲۴ اقدام کند و در صورت محق بودن، اصل مبلغ را به علاوه خسارت تأخیر تأدیه، طبق بند ۱۶-۸ دریافت کند.

۸-۱۶. در صورتی که کارفرما در پرداخت تمام یا بخشی از هر یک از صورت حساب های تأیید شده بیش از یک ماه از تاریخ دریافت آن تأخیر کند، برای جبران خسارت مازاد بر یک ماه، به ازای هر ماه، اضافه بر اصل مبلغ تأخیر شده، مبلغی معادل حاصل ضرب نرخ سود سپرده سرمایه گذاری بلند مدت (مورد عمل در بانک های کشور) در مبلغی که پرداخت آن به تأخیر افتاده، به مجری پرداخت می کند.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۹-۱۶. در صورت ثبت نام کارفرما و مجری در سامانه مؤدیان (موضوع قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، مصوب ۱۳۹۸/۷/۲۱ مجلس شورای اسلامی)، طرفین موظفند طبق مفاد قانون یادشده و به ویژه مقررات موضوع ماده (۵) این قانون، نسبت به صدور و تأیید صورت حساب الکترونیکی در این سامانه، با رعایت مهلت های قانونی، اقدام نمایند.

ماده (۱۷) پیش پرداخت

۱-۱۷. مجری بعد از ابلاغ قرارداد، یک هفته فرصت دارد تا نسبت به درخواست مکتوب پیش پرداخت به انضمام تضمین معتبر (سفته یا هرگونه تضمین معتبر دیگر، به تشخیص کارفرما) اقدام نماید. پس از ارائه درخواست مجری، کارفرما بیست و پنج درصد از مبلغ قرارداد را به عنوان پیش پرداخت، بدون کسر کسور قانونی به مجری پرداخت می کند. مبلغ پیش پرداخت، متناسباً از پرداخت های بعدی به مجری کسر و مستهلک می شود.

۲-۱۷. در صورت خاتمه و یا فسخ قرارداد، هرگاه در تسویه حساب نهایی، مجری بابت پیش پرداخت ها به کارفرما بدهکار باشد، موظف است مبالغ بدهکاری را پرداخت کند و گرنه کارفرما از طریق قانونی، نسبت به دریافت مطالبات خود از محل سپرده ها، تضمین ها و مطالبات مجری، با اخذ هزینه های مربوط اقدام می نماید.

ماده (۱۸) صورت حساب نهایی و تسویه حساب

۱-۱۸. صورت وضعیت نهایی خدمات موضوع قرارداد، پس از تایید تحویل دانی های قرارداد و ایفای کامل تعهدات، از سوی مجری تهیه و به منظور تأیید برای کارفرما ارسال می شود. این صورت وضعیت شامل حق الزحمه و مبالغی که براساس مواد قرارداد به آن اضافه یا از آن کسر می شود، کسور قانونی، پرداخت های قبلی یا علی الحساب، حق الزحمه افزایش یا کاهش خدمات، هزینه های تطویل و تعلیق خسارت و نتایج ناشی از دعاوی رسیدگی و قطعی شده و نظایر آن است. صورت وضعیت نهایی که به ترتیب یاد شده تنظیم می شود، ظرف مدت دو هفته از تاریخ دریافت بوسیله کارفرما رسیدگی و تایید می شود.

۲-۱۸. در صورتی که صورت وضعیت یاد شده نیاز به اصلاح داشته باشد، کارفرما اصلاحات مورد نظر خود را در جلسه ای که طی مدت یاد شده با مجری تشکیل می دهد، مطرح نموده و نتیجه را با وی توافق می کند.

۳-۱۸. صورت وضعیت توافق شده بوسیله دو طرف قطعی بوده و اعتراض نسبت به آن وارد نیست و مبنای صدور صورت حساب و تسویه حساب نهایی با مجری قرار می گیرد. در این حالت برحسب مورد به شرح بندهای زیر عمل خواهد شد و گرنه طبق مفاد ۶-۱۶ عمل می شود.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۱۸-۴. هرگاه مجری براساس صورت وضعیت نهایی بستانکار شناخته شود، تضمین حسن انجام کار و تضمین انجام تعهدات او بی درنگ طبق ماده ۱۴ آزاد و مطالبات وی حداکثر ظرف مدت دو هفته پس از تأیید صورت وضعیت نهایی پرداخت می شود.

۱۸-۵. هرگاه مجری براساس صورت وضعیت نهایی بدهکار شود، ظرف مدت دو هفته از تاریخ تأیید صورت وضعیت، بدهی خود را به کارفرما می پردازد. در این صورت بی درنگ تضمین حسن انجام کار و تضمین انجام تعهدات او آزاد می شود و هرگاه از این پرداخت خودداری کند، کارفرما حق دارد از محل سپرده ها، تضمین ها و مطالبات مجری، طلب خود را دریافت کرده و سپس باقیمانده مبلغ تضمین حسن انجام کار و تضمین انجام تعهدات او را آزاد نماید و اگر مبالغ یاد شده برای وصول مطالبات کافی نباشد، طبق قوانین جاری کشور، مطالبات خود را از سایر دارایی های او وصول می کند.

ماده ۱۹) تغییرات مدت خدمات و حق الزحمه مربوط

مدت قرارداد در صورت پیش آمدن هر یک از موارد زیر، می تواند با پیشنهاد هر یک از دو طرف، تغییر یابد. در چنین مواردی، مجری باید با توجه به مفاد ماده مربوط، تغییرات لازم در مدت و مبلغ حق الزحمه، براساس مبانی قرارداد و تأثیر آن روی خدمات انجام شده و برنامه زمانی و نیز پیامدهای مالی آن را تعیین نموده و طی گزارشی به کارفرما اعلام کند. کارفرما، حداکثر دو هفته پس از دریافت گزارش، نظر خود را اعلام خواهد کرد. نتایج طی صورت جلسه ای تنظیم و ملاک عمل قرار می گیرد. تغییر مدت هر مرحله براساس کنترل هایی که حین انجام کار صورت می گیرد، حداکثر دو هفته قبل از پایان مدت خدمات آن مرحله (یا در حالت فسخ یا خاتمه قرارداد در زمان بررسی) مورد بررسی نهایی قرار گرفته و درباره کاهش یا تمدید مدت و میزان تاخیرهای مجاز و غیرمجاز، توافق به عمل می آید و نتیجه صورت جلسه می گردد.

در صورت عدم توافق دو طرف در مورد تعیین میزان انواع تاخیرها، موضوع بنا به درخواست هر یک از دو طرف، طبق ماده ۲۴، رسیدگی می شود.

۱۹-۱. تغییر حدود خدمات

۱۹-۲. بروز تأخیر به عللی خارج از قصور مجری

۱۹-۳. وقوع حوادث قهری و بروز شرایط اضطراری

۱۹-۴. تعلیق کارها از طرف کارفرما

۱۹-۵. تأخیر غیرمجاز از سوی مجری

ماده ۲۰) خسارت تأخیر

۲۰-۱. بابت تأخیر غیر مجاز مجری، خسارتی معادل حاصل ضرب نسبت مدت تأخیر غیرمجاز به مدت مرحله مربوط در میزان حق الزحمه آن مرحله و حداکثر تا بیست (۲۰) درصد حق الزحمه مربوط، از مجری دریافت می شود.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

- ۲۰-۲. بابت تأخیر مجاز مجری، مبلغی معادل پنجاه (۵۰) درصد متوسط حق الزحمه ماهانه در مجموع ماه‌های اضافه شده مطابق ماده ۱۹ به حق الزحمه اضافه می‌شود. حداکثر مدت برای پرداخت حق الزحمه تأخیر مجاز قرارداد نصف مدت مرحله مربوط و حداکثر شش ماه است.
- ۲۰-۳. پس از سپری شدن این مدت، مجری می‌تواند طبق بند ۲۲-۸، عمل کند.

ماده (۲۱) تعلیق

- ۲۱-۱. کارفرما می‌تواند با اعلام کتبی یک هفته‌ای در حین انجام خدمات هر مرحله، تمام یا بخشی از خدمات موضوع آن مرحله را، طی ابلاغیه‌ای که تاریخ شروع و خاتمه تعلیق در آن معین شده است، به حالت تعلیق درآورد.
- ۲۱-۲. ابلاغ تعلیق برای خدمات موضوع قرارداد، قبل از سپری شدن سه چهارم مدت اولیه و با احتساب تمدیدهای مجاز برای هر یک از مراحل، مجاز است.
- ۲۱-۳. تعلیق خدمات از سوی کارفرما در هر مرحله، فقط برای یک بار مجاز است. مدت تعلیق در هر مرحله از خدمات، حداکثر یک چهارم مدت اولیه و یا ۴ ماه، هر کدام که کمتر است، خواهد بود.
- ۲۱-۴. در صورتی که تمدید تعلیق ضرورت داشته باشد، کارفرما حداکثر تا دو هفته قبل از پایان مدت تعلیق، موضوع را به مجری پیشنهاد می‌کند و در صورت موافقت مجری، حداکثر به مدت سه (۳) ماه تمدید می‌گردد. هرگاه مجری با تمدید تعلیق موافقت نکند، با درخواست مجری، به قرارداد خاتمه داده می‌شود.
- ۲۱-۵. پرداخت هزینه‌های مربوط به دوران تعلیق خدمات موضوع قرارداد، ماهانه معادل سی (۳۰) درصد حق الزحمه متوسط ماهانه است. پرداخت این مبلغ، برای حداکثر هفت (۷) ماه و به صورت اقساط ماهانه مجاز است.
- ۲۱-۶. مجری موظف است پس از شروع تعلیق، خدمات مربوط را متوقف کند و حداکثر ظرف مدت دو هفته، گزارش وضعیت خدمات را تا هنگام ابلاغ تعلیق، تهیه و با تعیین میزان هزینه‌های تعلیق، موضوع بند ۲۱-۵، به کارفرما تسلیم نماید.
- ۲۱-۷. مجری سه هفته قبل از انقضای مدت تعلیق یا تمدید تعلیق، نظر کارفرما را نسبت به چگونگی ادامه قرارداد، استعلام می‌کند. در صورت اعلام نظر کارفرما مبنی بر ادامه کار، پس از سپری شدن مدت تعلیق، اجرای کار ادامه می‌یابد. هرگاه تا پایان مدت تعلیق، کارفرما نظر خود را در مورد ادامه کار اعلام نکند، مجری می‌تواند خاتمه کار را درخواست کند.
- ۲۱-۸. چنانچه در دوران تعلیق، کارفرما تصمیم به لغو تعلیق بگیرد، موضوع را به مجری ابلاغ می‌کند. در این صورت حداکثر دو هفته پس از ابلاغ، کار ادامه می‌یابد.

ماده (۲۲) خاتمه دادن به قرارداد

- ۲۲-۱. در هر مرحله‌ای که کارفرما قصد خاتمه دادن به قرارداد را داشته باشد، موضوع را با تعیین مهلت دو (۲) ماهه، به مجری اعلام می‌کند.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

- ۲-۲۲. مجری، پس از دریافت ابلاغ خاتمه قرارداد، باید بی درنگ کار را متوقف کند و تا دو هفته، گزارش وضعیت پیشرفت خدمات را تا هنگام ابلاغ خاتمه قرارداد، تهیه و تسلیم کند. این گزارش، باید حاوی وضعیت و میزان پیشرفت خدمات هر مرحله و نیز بخش هایی که تکمیل آنها به لحاظ حفظ منافع کارفرما در مهلت دو ماهه ضروری و امکان پذیر است، همراه با تعیین میزان حق الزحمه آنها باشد.
- ۳-۲۲. هرگاه کارفرما رأساً یا براساس گزارش مجری، تشخیص دهد که لازم است تمام یا قسمتی از خدمات ناتمام تکمیل شود، باید موضوع را به مجری اعلام کند. در این صورت، مجری موظف است خدمات یاد شده را در مهلت برنامه ریزی شده برای فعالیت مورد نظر، تکمیل کند.
- ۴-۲۲. در هر صورت مجری موظف است در پایان مهلت دو ماهه، نسبت به تحویل اصل تحویل دانی ها، تحویل اموال کارفرما و خارج ساختن تجهیزات خود (در صورت وجود) و ارائه صورت وضعیت نهایی اقدام نماید.
- ۵-۲۲. کارفرما متعهد است ظرف مدت دو هفته پس از دریافت صورت وضعیت و صورت هزینه ها، موضوع بند (۴-۲۲)، نسبت به بررسی آن براساس شرایط قرارداد و میزان خدمات انجام شده اقدام نماید و مطابق ماده ۱۸، با مجری تسویه حساب کند. سپرده حسن انجام کار و تضمین انجام تعهدات مجری در این حالت با توجه به ماده ۱۸ آزاد می شود.
- ۶-۲۲. هرگاه خاتمه دادن به قرارداد پس از انجام خدمات هر یک از مراحل قرارداد مطرح باشد، کارفرما قرارداد را بدون تشریفات خاصی پس از تسویه حساب با مجری، بابت خدمات مرحله قبل، پایان می دهد.
- ۷-۲۲. در مورد شمول بند ۱-۲۷، هرگاه منع قانونی رفع نشود، قرارداد از سوی کارفرما خاتمه داده می شود و طبق مفاد این ماده، عمل می گردد.
- ۸-۲۲. مجری، می تواند خاتمه دادن به قرارداد را در هر یک از موارد زیر، درخواست کند.
- ۱-۸-۲۲. عدم ابلاغ خدمات مرحله بعد، طی مهلت های مندرج در ماده ۲
- ۲-۸-۲۲. در صورت تأخیر مازاد بر سه (۳) ماه در پرداخت حق الزحمه، موضوع بند ۷-۱۶
- ۳-۸-۲۲. در صورت سپری شدن حداکثر مدت تعیین شده برای پرداخت حق الزحمه تأخیر مجاز، موضوع بند ۲-۲۰
- ۴-۸-۲۲. در صورت عدم موافقت با تمدید مدت تعلیق بیش از سه (۳) ماه، موضوع بند ۴-۲۱، یا اعلام نظر نکردن کارفرما برای ادامه کار، موضوع بند ۷-۲۱
- ۵-۸-۲۲. در صورت عدم انجام مفاد بند ۱-۱۲ از سوی کارفرما بیش از سه (۳) ماه از تاریخ مورد نظر در برنامه زمانی
- ۶-۸-۲۲. در صورت عدم تبعیت کارفرما از رای مرجع حل اختلاف
- ۷-۸-۲۲. در صورت وقوع شرایط مندرج در بند ۱-۲۸
- ۹-۲۲. در صورتی که کارفرما حداکثر تا یک ماه زمینه هایی را که منجر به درخواست خاتمه قرارداد از سوی مجری شده است، رفع کند، مجری خدمات را ادامه می دهد. در غیر این صورت، پس از انقضای مهلت یک ماهه، قرارداد خاتمه یافته تلقی شده و سایر اقدام ها، طبق مفاد این ماده انجام می گردد.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

ماده ۲۳) فسخ قرارداد

۲۳-۱. کارفرما می تواند در هر یک از موارد زیر، با اخطار قبلی (حداقل ۷ روزه) قرارداد را فسخ نموده و موضوع را به مجری ابلاغ کند.

۲۳-۱-۱. اثبات شمول قانون منع مداخله کارکنان دولت بر مجری در زمان عقد قرارداد یا طی مدت قرارداد، در صورتی که کارفرما مشمول این قانون باشد، به استثنای مفاد بخش اول بند ۲۷-۱

۲۳-۱-۲. عدم اطلاع به کارفرما در مورد بند ۲۷-۱

۲۳-۱-۳. انتقال یا واگذاری قرارداد به شخص یا اشخاص ثالث، بدون اجازه کارفرما

۲۳-۱-۴. ورشکستگی به تقصیر یا انحلال شرکت مجری

۲۳-۱-۵. در صورتی که مجری در فرآیند ارجاع کار و انتخاب از مدارک جعلی یا اطلاعات خلاف واقع، تهدید، تطمیع، رشوه و نظایر آن برای قبول پیشنهادهای خود استفاده نموده و یا اثبات این مطلب که مجری برای فرآیند ارجاع کار و یا اجرای آن، به کارکنان کارفرما، دستمزد، پاداش یا هدایایی داده یا آن ها یا واسطه های آنان را در منافع خود شریک کرده است.

۲۳-۲. کارفرما در صورت تحقق هریک از موارد زیر، ابتدا به مجری اخطار می کند تا نسبت به رفع نواقص و اشکال ها اقدام کند و جریان امور را ظرف مدت یک ماه، به صورت قابل قبول درآورد. در صورت عدم اقدام از سوی مجری برای رفع نواقص، در پایان مهلت تعیین شده، موضوع فسخ قرارداد باید ابتدا به وسیله هیأتی متشکل از سه نفر به انتخاب بالاترین مقام سازمانی کارفرما بررسی و تایید شده و پس از اخذ موافقت مقام یاد شده، به مجری ابلاغ گردد:

۲۳-۲-۱. تأخیر غیر موجه در انجام خدمات هر مرحله، بیش از سی (۳۰) درصد مدت مرحله مربوط

۲۳-۲-۲. رعایت نکردن اصول اخلاق و رفتار حرفه ای (طبق مقررات سازمان نظام صنفی رایانه ای)

۲۳-۳. مجری، با دریافت ابلاغ فسخ قرارداد، موظف است کار را متوقف کرده و بی درنگ کارفرما را از وضعیت کار مطلع سازد و طی مهلتی که از طرف کارفرما اعلام می شود (حداقل دو هفته)، اصل تحویل دانی های موضوع خدمات انجام شده تا آن تاریخ را به کارفرما تحویل دهد. همچنین طرفین صورت جلسه ای مشتمل بر توافقات در زمینه تعهدات متقابل، مسئولیت ها و زمان بندی اجرای تعهدات و اقدامات امضا و مبادله می کنند.

۲۳-۴. کارفرما پس از ابلاغ فسخ قرارداد، نسبت به ضبط تضمین حسن انجام کار و تضمین انجام تعهدات به نفع خود اقدام کرده و نسبت به تعیین مبلغ حق الزحمه خدمات انجام شده قابل قبول تا تاریخ فسخ، طبق شرایط قرارداد اقدام خواهد کرد.

ماده ۲۴) حل اختلاف

۲۴-۱. هرگاه در اجرا یا تفسیر مفاد قرارداد بین دو طرف اختلاف نظر پیش آید، دو طرف می توانند برای حل سریع آن قبل از درخواست ارجاع موضوع برای داوری طبق بند ۲۴-۲، بر حسب مورد، به روش تعیین شده در بندهای ۲۴-۱-۱ و یا ۲۴-۱-۲ عمل نمایند.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۱-۱-۲۴. در مورد مسایل ناشی از برداشت های متفاوت دو طرف، از بخشنامه هایی که به استناد ماده ۳۴ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور و ماده ۲۳ قانون برنامه و بودجه از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور ابلاغ شده است، چگونگی اجرای بخشنامه را استعلام نماید و دو طرف طبق نظری که از سوی سازمان یاد شده اعلام می شود، عمل کنند.

۲-۱-۲۴. در مورد مسایل ناشی از برداشت های متفاوت دو طرف، از ضوابط تعیین و اعلام شده از سوی سازمان نظام صنفی رایانه ای کشور، موضوع را از این سازمان استعلام نماید و دو طرف طبق نظری که از سوی سازمان یاد شده اعلام می شود، عمل کنند.

۳-۱-۲۴. در مورد اختلاف نظرهایی که خارج از شمول بندهای ۱-۱-۲۴ و ۲-۱-۲۴ است، رسیدگی و اعلام نظر درباره آنها به کارشناس یا هیأت کارشناسی در چارچوب قرارداد و قوانین و مقررات مربوط واگذار می گردد، عمل کنند.

۲-۲۴. در صورتی که دو طرف در انتخاب کارشناس یا هیأت کارشناسی موضوع بند ۳-۱-۲۴ به توافق نرسند یا نظر اعلام شده طبق بندهای ۱-۱-۲۴ تا ۳-۱-۲۴ مورد قبول هر یک از دو طرف نباشد، برای حل اختلاف، موضوع برای داوری به مرکز داوری سازمان نظام صنفی رایانه ای کشور ارجاع و طبق ضوابط این مرکز، داوری انجام خواهد شد. رای این مرکز که پس از انجام فرآیند داوری صادر و به طرفین ابلاغ می گردد، برای هر دو طرف لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۲۵) مالیات، بیمه و سایر حقوق و عوارض قانونی

۱-۲۵. پرداخت هرگونه مالیات، عوارض، حق بیمه تامین اجتماعی و سایر حقوق دولتی مربوط به مجری و کارکنان او و نیز حقوق گمرکی و عوارض مربوط به لوازم و وسایل مورد نیاز مجری که در تاریخ امضاء این قرارداد وضع شده است، یا در آینده وضع خواهد شد و یا میزان آن در آینده تغییر می نماید، با رعایت مفاد بند ۲-۲۵ به عهده مجری است. مبالغی از این مالیات ها و عوارض و بیمه و سایر حقوق دولتی که باید طبق قوانین و مقررات از طریق کارفرما وصول شود، از پرداخت های مجری کسر می شود و به حساب وی به مراجع مربوط، حواله می گردد. در صورت نپرداختن و یا تاخیر در واریز کسور قانونی یاد شده یا عدم تسلیم مدارک پرداخت به مجری، جبران زیان های آن، بر عهده کارفرما خواهد بود.

۲-۲۵. در صورتی که مالیات، عوارض، حق بیمه تامین اجتماعی و سایر حقوق دولتی، جز آن هایی که هنگام امضای قرارداد وجود دارد، تغییر کند، حق الزحمه مجری نیز، توسط کارفرما، به تناسب براساس دستورالعمل های مربوط، تعدیل خواهد شد.

ماده ۲۶) مسئولیت مجری

۱-۲۶. مجری، در قبال کارفرما و برای ارائه خدمات پیش بینی شده در پیوست ۱ این قرارداد، مسئول است.

۲-۲۶. تأیید خدمات و یا تأیید خروجی های مجری از سوی کارفرما، از مسئولیت های مجری در رعایت استانداردها و اصول علمی و فنی نمی کاهد و در هر حال، مجری در دوره وارانتی، مسئول و جوابگوی کاستی هایی است که به علت نقص کار او بعدها در کار مشاهده شود.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۳-۲۶. مسئولیت مجری در قبال واگذاری بخشی از خدمات به اشخاص ثالث، اعم از حقیقی یا حقوقی، که بر حسب ضرورت، مورد تایید کارفرما نیز قرار گرفته باشد، کماکان همان مسئولیت های موضوع این قرارداد است و موافقت کارفرما نسبت به واگذاری قسمتی از خدمات، رافع هیچ یک از تعهدات و مسئولیت های مجری در برابر کارفرما نخواهد بود.

ماده ۲۷ (ممنوعیت قانونی

۱-۲۷. در صورتی که کارفرما دستگاه اجرایی دولتی مشمول ماده ۵ قانون خدمات کشوری باشد، مجری اعلام می کند که در موقع عقد این قرارداد، مشمول ممنوعیت اصل ۱۴۱ قانون اساسی و قانون منع مداخله کارکنان دولت، مصوب ۱۳۳۷/۱۰/۲۲، نیست. در شرایطی که تغییری در دستگاه های دولتی یا کارفرما ایجاد شود که مجری مشمول ممنوعیت یاد شده باشد، مجری موظف است مراتب را به کارفرما اعلام کند و در صورتی که منع قانونی رفع نشود، کارفرما قرارداد را خاتمه می دهد. هرگاه مجری مراتب را به محض اطلاع به کارفرما اعلام نکند، کارفرما قرارداد را فسخ می کند.

۲-۲۷. کارکنان خارجی مجری و یا همراهان ایشان، حق دخالت در امور سیاسی ایران ندارند.

۳-۲۷. طرفین، موظفند تمام اطلاعاتی را که در جریان انجام خدمات این قرارداد تحصیل یا تولید می کنند، محرمانه تلقی نماید و حداکثر تمهیدات لازم را به منظور محافظت از اطلاعات در قبال جلوگیری از افشای اطلاعات اعمال نماید تا از دسترسی اشخاص غیرمجاز به آنها پیشگیری شود. حدود و شرایط اطلاعات محرمانه در پیوست ۶ (توافق نامه منع افشای اطلاعات) تعیین شده است.

ماده ۲۸ (حوادث قهری (فورس ماژور)

در موارد وقوع حوادث قهری و بروز شرایط اضطراری، مانند جنگ اعلام شده یا نشده، انقلاب ها و اعتصاب های عمومی، شیوع بیماری های واگیردار، زلزله، سیل و طغیان های غیرعادی، خشکسالی های بی سابقه و همچنین آتش سوزی های دامنه دار، طوفان و حوادث مشابه، ناپایداری ها و محدودیت های فنی، اقتصادی و سیاسی که بعد از عقد قرارداد ایجاد می شود و در روند کار تاثیر گذار است، مانند تحریم، به ترتیب زیر عمل خواهد شد:

۱-۲۸. هرگاه بروز شرایط اضطراری، انجام قرارداد حاضر را برای یکی از دو طرف غیرممکن سازد، می تواند خاتمه دادن به قرارداد را درخواست نماید.

۲-۲۸. هرگاه شرایط اضطراری گذرا باشد و ادامه قرارداد حاضر به طور موقت امکان پذیر نباشد، مطابق ماده ۲۱ (تعلیق)، عمل می شود.

ماده ۲۹ انتقال به غیر

۱-۲۹. مجری حق ندارد بدون کسب مجوز از کارفرما، موضوع این قرارداد را به شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی دیگری منتقل یا واگذار کند. در صورت موافقت کارفرما با واگذاری قسمتی از کار به اشخاص ثالث، از مسئولیت و تعهدات مجری به هیچ عنوان کاسته نمی شود.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۲-۲۹. کارفرما می تواند تمام یا قسمتی از حقوق یا اختیارات خود را با رعایت قوانین و مقررات حاکم بر این قرارداد به اشخاص دیگر تفویض کند. در این صورت، انجام تعهدات کارفرما در رابطه با حقوق یا اختیارات تفویض شده، برعهده آن اشخاص خواهد بود.

ماده ۳۰) اشخاص و یا قراردادهای ثالث

در مواردی که اجرای خدمات این قرارداد از سوی مجری مستلزم اعمال اختیارات یا اجرای وظایف مقرر در پیمان ها و قراردادهای دیگری باشد، برحسب مورد، به ترتیب زیر اقدام می شود:

۱-۳۰. در صورتی که اختیارات یا وظایف، در چارچوب پیوست ۱ منظور نشده باشد، مجری در انجام این امور، با توجه به دانش فنی و تجربه خود، به عنوان یک شخص بی طرف عمل می کند.

۲-۳۰. چنانچه در قرارداد مجری با اشخاص ثالث به مجری حق تغییر حدود تعهدات داده شده باشد، مجری دستورهای لازم را در چارچوب قراردادها صادر می کند و گزارش موارد تغییر را به کارفرما تسلیم خواهد نمود.

ماده ۳۱) دسترسی به محل

۱-۳۱. کارفرما باید امکان دسترسی بدون ممانعت به مکان پروژه را، به منظور انجام خدمات این قرارداد، برای مجری فراهم کند. عواقب عدم اجرای این امر، به عهده کارفرماست.

۲-۳۲. مجری، برای کسب مجوزهای لازم، با کارفرما در حد توان همکاری خواهد کرد.

ماده ۳۲) رعایت مقررات ایمنی

مجری، باید اطمینان یابد که کارکنانش خدمات را به طور ایمن و مطمئن انجام می دهند و ضوابط ایمنی ابلاغ شده از سوی کارفرما را در تمام مراحل انجام خدمات رعایت می کنند.

ماده ۳۳) مالکیت خروجی ها و نتایج پروژه

۱-۳۳. حقوق مالکیت مادی تمام تحویل دانی هایی که به موجب این قرارداد و منحصرأ برای تولید نرم افزار موضوع قرارداد، توسط مجری تهیه می شوند، اعم از کدهای اصل (source) برنامه های اصلی یا کمکی یا مدارک و مستندات طراحی و سایر مستندات، همه متعلق به کارفرماست. مجری می تواند با اجازه کتبی کارفرما یک نسخه قابل تکثیر از تحویل دانی های یاد شده را نزد خود نگاه دارد.

۲-۳۳. حقوق مالکیت مادی نرم افزارهای پایه، ابزارهای توسعه، کتابخانه های نرم افزاری آماده و اسناد و مدارک مرتبط با این موارد که مجری برای تولید نرم افزار موضوع قرارداد از آنها استفاده می کند اما منحصرأ برای تولید نرم افزار موضوع قرارداد تهیه نشده است، بلکه قبل از شروع قرارداد یا در حین اجرای قرارداد توسط مجری تولید یا از شخص ثالثی تامین شده است، متعلق به مجری است. فهرست و مشخصات این گونه نرم افزارها و اسناد مرتبط باید در پیوست فنی قرارداد درج گردد یا بعداً طی مکاتبات و صورت جلسات رسمی مورد توافق قرار گیرد.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

- ۳-۳۳. در صورتی که در شرایط خصوصی قرارداد محدودیتی قید نشده باشد، مجری حق دارد با استفاده از مطالعات انجام شده در قرارداد، مقاله های علمی را به نام خود در همایش ها، اجلاس ها و نشریات علمی و فنی، منتشر کند.
- ۴-۳۳. حقوق مالکیت معنوی تمام تحویل دانی هایی که به موجب این قرارداد، توسط مجری تهیه می شوند، متعلق به مجری است.

ماده ۳۴) ابلاغ ها

هر گونه اطلاعیه، دستور کار، اعلام نظر، تأیید، ابلاغ تعلیق، رفع تعلیق، خاتمه دادن به قرارداد، فسخ و موارد مشابه تنها به صورت کتبی یا الکترونیکی معتبر است. رسید دبیرخانه هر دو طرف، یا رسید تحویل پستی، یا رسید الکترونیکی دریافت پست الکترونیکی با تأیید امضای الکترونیکی معتبر، ملاک تسلیم گزارش ها، مدارک و مکاتبات است.

ماده ۳۵) زبان قرارداد

زبان قرارداد فارسی است. در صورتی که مدارک قرارداد علاوه بر زبان فارسی به زبان های دیگری نیز تهیه شده باشد، در صورت اختلاف در تفسیر، متن فارسی معتبر و ملاک عمل مرجع رسیدگی کننده خواهد بود. مجری باید مدارک و گزارش های مطالعات و طراحی، گزارش های ارزشیابی و پیشرفت کار و نیز سایر مکاتبات خود را به زبان فارسی، تهیه کند. چنانچه در شرح خدمات ترجمه و تهیه مدارک به زبان های دیگر پیش بینی نشده باشد، به عنوان خدمات اضافه تلقی شده و حق الزحمه آن از سوی کارفرما، پرداخت می گردد.

ماده ۳۶) قانون حاکم بر قرارداد

این قرارداد در قلمرو جمهوری اسلامی ایران بین طرفین منعقد و از هر حیث تابع قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران است.

نماینده کارفرما	نماینده مجری
نام و نام خانوادگی	نام و نام خانوادگی
مهر- امضا	مهر- امضا

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

پیوست ۱) شرح موضوع قرارداد (پیوست فنی)

این پیوست حاوی شرح موضوع قرارداد و خدمات مورد انتظار از مجری است. طرفین قرارداد با استفاده از این قالب و اعمال تغییرات لازم، می بایست متن نهایی پیوست فنی را تنظیم و به قرارداد منضم نمایند. با توجه به اهمیت مفاد پیوست فنی قرارداد در قراردادهای نرم افزاری، توصیه می شود مطالب کافی برای روشن شدن محدوده و مشخصات موضوع قرارداد و تعهدات مجری تا حد امکان به این پیوست اضافه شود. در صورتی که قرارداد در پی اجرای یک فرآیند ارجاع کار منعقد می گردد، توصیه می شود از محتوای بخش فنی سند درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP) و پیشنهاد فنی برگزیده، به منظور تکمیل محتوای این پیوست استفاده شود. بخش های درج شده در قسمت های رنگی متن، صرفاً جهت راهنمایی استفاده کنندگان بوده و پیش از نهایی شدن سند باید حذف یا به نحو مناسب جایگزین گردد.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

(۱) توصیف کلی نرم افزار موضوع قرارداد

در این بند، کلیات نرم افزار موضوع قرارداد، به اختصار و به روشنی توصیف می شود. عنوان کامل فارسی، عنوان انگلیسی (در صورت وجود)، اهداف و دامنه، کارکرد(های) عمده مورد انتظار از نرم افزار و واحد(های) عمده بهره بردار از نرم افزار از مواردی است که می توان به آن اشاره کرد.

(۲) زمینه و ارتباطات

در این بند زمینه (Context) و ارتباطات نرم افزار با سایر عناصر معماری مرتبط باید تشریح شود. بسته به مورد، استفاده از مدل های زیر، یا توصیفات مشابه توصیه می شود:

- System Context Diagram
- Application Behaviour Diagram
- Application/Actor Matrix

(۳) ذی نفعان

در این بند، فهرست و نقش ذی نفعان مرتبط با موضوع قرارداد، بیان می گردد. توصیه می شود ابتدا ساختار سازمانی بخش مرتبط با پروژه ارائه شود و سپس فهرست ذی نفعان و نقش هر یک در اجرای پروژه یا استفاده از نتایج آن، در قالب یک جدول (شامل ذی نفع/نماینده/نقش/اختیارات/وظایف) تشریح گردد. به طور کلی، اشاره به ذی نفعان زیر ممکن است لازم باشد:

- حامی پروژه (بالاترین مقام در ساختار کارفرما که به طور مستقیم مسئولیت به نتیجه رسیدن پروژه را دارد).
 - نماینده کارفرما (واحد یا پستی که نمایندگی کارفرما را در ساختار اجرایی و راهبری پروژه بر عهده خواهد داشت).
 - کاربر(ان) یا واحد(های) بهره بردار
 - ناظر(ان)
 - سایر واحد(ها)/پست(های) داخلی یا خارجی سازمان کارفرما که ممکن است در جریان اجرای پروژه، هماهنگی و ارتباط با آن ها لازم باشد.
- محتوای این بخش باید با محتوای پیوست (۵) قرارداد تطابق داشته باشد. همچنین محتوای این بخش به عنوان مرجع تدوین بخش مربوط به ذی نفعان و ساختار در PMP محسوب می شود.

(۴) معماری کسب و کار

در این بخش عناصر معماری کسب و کار مرتبط با نرم افزار موضوع قرارداد (در حالت موجود و/یا مطلوب)، باید ارائه شود.

بسته به موضوع پروژه، تشریح معماری در قالب یک یا چند مدل زیر یا توصیفات مشابه توصیه می شود:

- Business Capability Map
- Business Capability Catalog
- Business Value Stream Map
- Business Function Hierarchy Model (FHD)

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

- *Business Process Hierarchy Model (PHD)*
- *Business Process Catalog*
- *Business Process Map*
- *Business Process Flow Diagram*
- *Business Rule Catalog/Description*

۵) معماری داده و اطلاعات

در این بخش عناصر معماری داده و اطلاعات مرتبط با نرم افزار موضوع قرارداد (در حالت موجود و/یا مطلوب)، باید ارائه شود.

بسته به موضوع پروژه، تشریح معماری در قالب یک یا چند مدل زیر یا توصیفات مشابه توصیه می شود:

- *Data Entity/Data Subject Catalog*
- *Data Model (ERD/Class Diagram/...)*
- *Forms/Reports*

۶) معماری کاربرد

در این بخش عناصر معماری کاربرد مرتبط با نرم افزار موضوع قرارداد (در حالت موجود و/یا مطلوب)، در حد لازم برای باید ارائه شود.

بسته به موضوع پروژه، تشریح معماری در قالب یک یا چند مدل زیر یا توصیفات مشابه توصیه می شود:

- *Application Service Catalog*
- *Application Component Catalog*
- *Service Realization Diagram*
- *Layered View*
- *Application Component View*
- *Integration View*
- *Cross-domain Matrices*

۷) معماری زیرساخت و فناوری

در این بخش عناصر معماری فناوری مرتبط با نرم افزار موضوع قرارداد (در حالت موجود و/یا مطلوب)، باید ارائه شود. توضیحات ارائه شده در این بخش باید پاسخ به پرسش هایی مانند پرسش های زیر را روشن سازد:

- بستر فنی (پلتفرم) تولید نرم افزار موضوع قرارداد چیست؟
- معماری نرم افزار موضوع قرارداد متمرکز است یا توزیع شده؟
- نرم افزار موضوع قرارداد وب بنیان (web-based) است یا یک نرم افزار موبایلی؟
- نرم افزار موضوع قرارداد از طریق زیرساخت ابری (کلاد) در اختیار کارفرما قرار خواهد گرفت یا به شکل میزبانی روی زیرساخت اختصاصی کارفرما؟

بسته به موضوع پروژه، تشریح معماری در قالب یک یا چند مدل زیر یا توصیفات مشابه توصیه می شود:

- *Technology Service Catalog*
- *Technology Platform View*

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۸) نیازمندی های کاربردی

در این بند، فهرست و مشخصات کارکردهای مورد انتظار از این نرم افزار موضوع قرارداد در این بند باید تشریح شود. تشریح مولفه ها ممکن است در قالب یک جدول (شامل شناسه/عنوان/شرح) و/یا مدل هایی مانند *use-case-diagram*، *use-case-description* و مدل های مشابه صورت گیرد.

برای راهنمایی بیشتر در مورد روش توصیف نیازمندی ها، استفاده از مراجع زیر توصیه می شود:

- *ISO/IEC/IEEE ۲۹۱۴۸: Systems and software engineering — Life cycle processes — Requirements engineering, 2011*
- *ANSI/IEEE Std 830: Guide to Software Requirements Specification, 1984*

۹) نیازمندی های غیر کاربردی

در این بند، فهرست و مشخصات نیازمندی های غیر کاربردی مورد انتظار از نرم افزار موضوع قرارداد در این بند باید تشریح شود. توصیه می شود احصاء و معرفی نیازمندی های غیر کاربردی بر اساس یک مدل معتبر مانند *FURP+* یا *SQuaRE* و به تفکیک زیر صورت گیرد:

- عملکرد (*Performance*)
- سازگاری (*Compatibility*)
- کاربردپذیری (*Usability*)
- اعتمادپذیری (*Reliability*)
- امنیت (*Security*)
- نگهداشت پذیری (*Maintainability*)
- انتقال پذیری (*Portability*)

برای راهنمایی بیشتر در مورد روش توصیف نیازمندی ها، استفاده از مراجع زیر توصیه می شود:

- *ISO/IEC ۲۹۱۴۸: Systems and software engineering — Life cycle processes — Requirements engineering, 2011*
- *ISO/IEC 25010: Systems and software Engineering – Systems and Software Quality and Evaluation (SQuaRE) – Systems and software quality models, 2011*

۱۰) نیازمندی های معماری و تکنولوژی

در این بند، نیازمندی های معماری و تکنولوژی نرم افزار موضوع قرارداد باید درج شود.

اشاره به جنبه ها و عناصر زیر توصیه می شود:

- سبک معماری نرم افزار
- زبان(ها)/چارچوب برنامه نویسی
- نرم افزارهای پایه/پلتفرم
- نرم افزارهای مدیریت پایگاه داده

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

<ul style="list-style-type: none"> ○ استانداردهای نگهداری و انتقال داده ○ استانداردهای تبادل سرویس ○ استانداردهای نگهداری و انتقال داده <p>در مورد هر یک از عناصر زیرساختی (پلتفرم/نرم افزارهای پایه/...) باید مشخص شود که مشخصات و استانداردهای فنی مورد قبول هر یک از این عناصر چیست و مسئولیت تامین/خرید مجوزهای استفاده (لا یسنس) به عهده کدام طرف قرارداد است.</p> <p>توصیه می شود در صورتی که تولید و پیاده سازی نرم افزار موضوع قرارداد مستلزم تامین مجوز استفاده (لیسانس) یک یا چند نرم افزار زیرساختی است، تامین مجوز این نرم افزارها، طی قرارداد جداگانه ای صورت گیرد.</p>

۱۱) روشگان و مراحل اجرای پروژه

<p>روشگان و مراحل اجرای پروژه، به نحوی که در فرآیند ارجاع کار مورد توافق کارفرما و مجری قرار گرفته است، در این بند باید تشریح شود. رویکرد اجرای پروژه (پیش بینی گرا/تطبیق گرا)، روشگان مرجع و حداقل مراحل لازم در اجرای پروژه، از موارد قابل ذکر در این بند است.</p> <p>در مورد همه پروژه ها، توصیه می شود اجرای مرحله برنامه ریزی پروژه در ابتدای آن، پیش بینی شود.</p> <p>در مورد پروژه های متوسط به بالا، توصیه می شود الزام مجری به تدوین و ارائه «سند توصیف روشگان (MDD)» قید گردد.</p> <p>در صورتی که اجرای پروژه با رویکرد تطبیق گرا صورت خواهد گرفت و همه جزئیات مراحل اجرای پروژه در زمان عقد قرارداد مشخص نیست، توصیه می شود ضمن تصریح این مطلب در این بند، مقاطع و مهلت های تعیین روشگان و مراحل اجرای پروژه در آینده به صورت دقیق و روشن مشخص شده و تاثیر تغییرات احتمالی بر زمان، هزینه و سایر شرایط قرارداد به دقت تعیین شود.</p>

۱۲) فرآورده های تحویل دادنی

<p>فهرست فرآورده های الزامی پروژه، اعم از مستندات و طرح ها، مدل ها، برنامه های قابل اجرا، کد اصل (Source)، برنامه های جانبی، داده ها و پایگاه های اطلاعاتی، به همراه قالب (های) قابل قبول و نحوه تحویل باید در این بند ذکر شود.</p> <p>فهرست تحویل دادنی ها به موضوع، محدوده، اندازه و رویکرد و روشگان انتخابی برای اجرای پروژه بستگی دارد، ولی برای پروژه های با اندازه متوسط به بالا، درج موارد حداقلی زیر توصیه می شود:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ طرح مدیریت پروژه، مطابق با قالب استاندارد نماتن ○ طرح تضمین کیفیت پروژه، مطابق با قالب استاندارد نماتن ○ طرح مدیریت پیکربندی، مطابق با قالب استاندارد نماتن ○ طرح آزمون نرم افزار، مطابق با قالب استاندارد نماتن ○ طرح انتقال و استقرار، مطابق با قالب استاندارد نماتن ○ طرح ضمانت، مطابق با قالب استاندارد نماتن ○ سند چشم انداز (Vision Document)
--

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

- سند توصیف نیازمندی های نرم افزار (SRS)
 - سند توصیف معماری نرم افزار (SAD)
 - راهنمای کاربران
 - راهنمای راهبری
 - کد اصل (source) نرم افزار و راهنمای تغییرات آن
 - برنامه اجرایی اصلی و برنامه (های) جانبی
 - مکاتبات و صورت جلسات رسمی پروژه
- در مواردی که از قالب های استاندارد نماتن استفاده می شود، توجه به جداول کاربردی پذیری که در انتهای هر قالب استاندارد آمده است، ضروری است.

۱۳) شرایط و مراحل پذیرش

- در این بند، شرایط و مراحل پذیرش تحویل دانی های موضوع قرارداد، باید به روشنی و با دقت تشریح شود. اشاره به موارد زیر ممکن است ضروری باشد:
- مراحل، مقاطع و روش آزمون پذیرش نرم افزار نهایی
 - ضوابط و مراحل بررسی و تایید تحویل دانی های غیر نرم افزاری (طرح ها و اسناد)
 - اخذ و ارائه گواهی نامه ها و تاییدیه های مراجع ثالث، مانند دریافت تاییدیه امنیتی از آزمایشگاه های مرجع یا مراجع قانونی، گواهی اصالت نرم افزار و مانند آن

۱۴) استانداردهای مرجع

استانداردها، به روش ها، پیکره های دانش و چارچوب های مرجع که کارفرما انتظار دارد مجری در اجرای پروژه از آن ها تبعیت کند، باید در این بند ذکر شود. توصیه می شود به مجموعه استانداردهای نماتن در فهرست استانداردهای مرجع اشاره شود.

۱۵) آموزش و انتقال دانش فنی

- الزامات و تعهدات مربوط به آموزش و انتقال فنی به کارکنان کارفرما، در سطوح راهبری و کاربری، می بایست در این بند تشریح گردد.
- اشاره به موارد زیر، حسب مورد، توصیه می شود:
- موضوع و محتوای آموزش ها (ترجیحاً با ذکر سرفصل های تقریبی)
 - روش آموزش (حضوری/غیرحضوری/در حین کار/...)
 - مواد و مطالب اصلی و کمکی آموزش (کتابچه/فیلم/...)
 - کف و سقف تعداد ساعات آموزش
 - حداقل و حداکثر نفراتی که در آموزش شرکت خواهند کرد
 - روش ارزیابی آموزش

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

همچنین وظایف کارفرما برای فراهم آوردن امکانات و شرایط لازم برای ارائه آموزش، می بایست تشریح گردد.

۱۶) تبدیل و انتقال داده ها

در صورتی که کارفرما نیازمندی خاصی در مورد تبدیل، پاکسازی و انتقال داده های قبلی یا تجمیع و ارائه داده های موجود از سایر منابع دارد، باید در این بند ذکر شود.

اشاره به موارد زیر، حسب مورد، توصیه می شود:

- موضوع و مشخصات داده هایی که باید از سامانه های قبلی یا از حالت دستی به سامانه جدید منتقل شوند، اعم از داده های اصلی و پایه، تراکنش های فعال و قبلی، ...
- داده ها و اطلاعاتی که باید توسط مجری تامین و در هنگام تحویل نرم افزار موضوع قرارداد، به کارفرما تحویل داده شود
- مسئولیت تامین و تحویل و پاکسازی اطلاعات ورودی (به عهده کارفرما، مجری یا شخص ثالث)
- ضوابط و قواعد تبدیل و انتقال داده ها (در صورت امکان تعیین در این مرحله)

همچنین وظایف کارفرما برای فراهم آوردن امکانات و شرایط لازم برای تبدیل اطلاعات، می بایست تشریح گردد.

۱۷) پشتیبانی و راهبری در دوره ضمانت

در صورتی که نیازمندی مشخصی در مورد خدمات پشتیبانی و راهبری نرم افزار موضوع قرارداد، در دوره ضمانت و مدت و شرایط این خدمات مورد نظر باشد، باید در این بند ذکر شود.

اشاره به موارد زیر، حسب مورد، توصیه می شود:

- مدت دوره ضمانت (پشتیبانی نرم افزار بین تحویل موقت و دائم)
- ضوابط و مقررات حاکم بر خدمات دوره ضمانت
- سطوح سرویس مورد نظر، در صورت وجود
- نحوه مستندسازی و گزارش دهی
- کانال (های) ارائه خدمات دوره ضمانت
- شرایط پذیرش خدمات دوره ضمانت

همچنین وظایف کارفرما برای فراهم آوردن امکانات و شرایط لازم برای ارائه خدمات پشتیبانی و راهبری در دوره ضمانت، می بایست تشریح گردد.

۱۸) برنامه ریزی و مدیریت پروژه

الزامات و نیازمندی های کارفرما در مورد نحوه برنامه ریزی و مدیریت پروژه از سوی مجری، باید در این بخش ذکر گردد.

توصیه می شود الزام مجری به تدوین و ارائه حداقل طرح های زیر ذکر شود:

- طرح مدیریت پروژه (مطابق با قالب استاندارد نماتن)

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

- طرح تضمین کیفیت پروژه (مطابق با قالب استاندارد نماتن)
- برای راهنمایی بیشتر در مورد نحوه برنامه ریزی و مدیریت پروژه، استفاده از مراجع زیر توصیه می شود:
- **PMBok**
- **PRINCE 2**
- **PM²**
- **ISO 25000**

۱۹) مالکیت بر فرآورده ها

مفروضات و الزامات کارفرما در مورد مالکیت معنوی و مادی بر فرآورده ها و دستاوردهای پروژه باید در این بند ذکر شود.

۲۰) سایر محدودیت ها و مفروضات

سایر الزامات، محدودیت ها و مفروضات کارفرما در مورد اجرای پروژه، باید در این بخش ذکر گردد. این محدودیت ها و مفروضات بسته به نوع و موضوع پروژه متغیر است، ولی به طور کلی، توجه به فهرست زیر توصیه می شود:

- زمان شروع پروژه
- حداکثر مدت اجرای پروژه
- مکان اجرای پروژه
- روزها/اوقات کاری مانند شیفت ها (نوبت کاری)، نحوه احتساب ایام تعطیل رسمی و سایر تعطیلات، و سایر شرایط حاکم بر زمان اجرای پروژه
- الزامات استقرار تیم اجرایی پروژه در محل کارفرما
- شرایط و محدودیت های منابع انسانی مورد استفاده
- الزامات مربوط به شرکت در جلسات
- الزامات مربوط به ارتباطات بین ارکان پروژه
- الزامات و ترتیبات امنیتی در فرآیند اجرای پروژه
- همکاری و ارتباط با سایر پروژه های در حال اجرا

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

پیوست ۲) حق الزحمه، روش محاسبه و نحوه پرداخت آن

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

(۱) الگوی تعیین و محاسبه حق الزحمه

برای قراردادهایی که به صورت مقطوع منعقد می شود:

حق الزحمه مجری برای ارائه کل خدمات موضوع این قرارداد، به صورت مقطوع (fixed-price) برابر مبلغ مندرج در ماده ۴ موافقت نامه تعیین شده است. تغییرات این مبلغ، تابع مقررات و شرایط مندرج در ماده ۱۹ شرایط عمومی است.

برای قراردادهایی که به صورت نفر-ساعتی منعقد می شود:

حق الزحمه مجری برای ارائه کل خدمات موضوع این قرارداد، به صورت نفر-ساعتی (cost-plus) حداکثر برابر مبلغ مندرج در ماده ۴ موافقت نامه تعیین شده است. تغییرات این مبلغ، تابع مقررات و شرایط مندرج در ماده ۱۹ شرایط عمومی است و در هر زمان بر اساس آخرین تعرفه معتبر خدمات کارشناسی منتشر شده از سوی سازمان نظام صنفی رایانه ای کشور محاسبه خواهد شد.

(۲) مراحل پرداخت حق الزحمه

برای قراردادهایی که به صورت مقطوع منعقد می شود:

مراحل پرداخت حق الزحمه مجری (بدون در نظر گرفتن پرداخت های احتمالی علی الحساب)، طبق جدول زیر خواهد بود:

ردیف	مرحله	درصد از کل	مبلغ (ریال)	توضیحات
۱	پیش پرداخت	٪۲۵	در صورت درخواست مجری و در مقابل دریافت ضمانت معتبر، بدون کسورات
۲	مرحله	٪....	با کسر سهم استهلاک پیش پرداخت و با لحاظ سایر کسورات و اضافات
۳	مرحله	٪....	با کسر سهم استهلاک پیش پرداخت و با لحاظ سایر کسورات و اضافات
	پرداخت نهایی (تسویه حساب)	٪....	با رعایت ماده ۱۸ شرایط عمومی

برای قراردادهایی که به صورت نفر-ساعتی منعقد می شود:

پرداخت حق الزحمه مجری (بدون در نظر گرفتن پرداخت های احتمالی علی الحساب)، در مقاطع ماهانه/سه ماهه/... و با گزارش هزینه های صورت گرفته توسط مجری، با رعایت سقف های مندرج در جدول زیر صورت خواهد گرفت:

ردیف	مرحله	درصد از کل	مبلغ (ریال)	توضیحات
۱	پیش پرداخت	٪۲۵	در صورت درخواست مجری و در مقابل دریافت ضمانت معتبر، بدون کسورات

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

ردیف	مرحله	درصد از کل	مبلغ (ریال)	توضیحات
۲	مرحله	تا سقف%	تا سقف	با کسر سهم استهلاک پیش پرداخت و با لحاظ سایر کسورات و اضافات
۳	مرحله	تا سقف%	تا سقف	با کسر سهم استهلاک پیش پرداخت و با لحاظ سایر کسورات و اضافات
	پرداخت نهایی (تسویه حساب)	تا سقف%	تا سقف	با رعایت ماده ۱۸ شرایط عمومی

۳) فرم صورت وضعیت

هر مرحله پرداخت حق الزحمه با درخواست مجری، طبق فرم زیر آغاز می شود:

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

برای قراردادهایی که به صورت مقطوع منعقد می شود:

لوگوی کارفرما		صورت وضعیت قرارداد				لوگوی مجری	
شماره صورت وضعیت: ...		دوره صورت وضعیت: از تاریخ ... تا تاریخ ...				تاریخ ارائه:	
نام شرکت مجری: (نام شرکت مطابق با روزنامه رسمی در این قسمت قید گردد).							
عنوان قرارداد:		شماره قرارداد:		تاریخ انعقاد قرارداد:			
ردیف	شرح ردیف پرداخت	درصد پیشرفت واقعی تا تاریخ گزارش	اظهار نظر مجری		تایید دستگاه نظارت		توضیحات
			درصد کار انجام شده	مبلغ قابل پرداخت	درصد کار انجام شده	مبلغ قابل پرداخت	
۱	این بخش مطابق شرح خدمات و ساختار شکست کار تایید شده کارفرما تکمیل گردد.						مبلغ به عدد
۲							مبلغ به عدد
۳							مبلغ به عدد
جمع کل کارکرد تا این تاریخ:							
مبلغ پرداخت شده تاکنون:							
ناخالص مبلغ قابل پرداخت این صورت وضعیت:							
کسر می شود: سپرده حسن انجام کار:							
کسر می شود: استهلاک پیش پرداخت:							
کسر می شود: استهلاک پرداخت های علی الحساب:							
کسر می شود: جرائم متعلقه به مجری:							
اضافه می شود: پاداش مجری:							
اضافه می شود: جرائم کارفرما:							
خالص مبلغ قابل پرداخت این صورت وضعیت: (..... مبلغ به حروف)							

(مبالغ به ریال)

مهر و امضای مجری:
بررسی و تأییدات کارفرما:

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

برای قراردادهایی که به صورت نفر-ساعتی منعقد می شود:

لوگوی کارفرما		صورت وضعیت قرارداد				لوگوی مجری					
شماره صورت وضعیت: ...		دوره صورت وضعیت: از تاریخ ... تا تاریخ ...				تاریخ ارائه:					
نام شرکت مجری: (نام شرکت مطابق با روزنامه رسمی در این قسمت قید گردد.)											
عنوان قرارداد:		شماره قرارداد:		تاریخ انعقاد قرارداد:							
ردیف	نام و نام خانوادگی	عنوان شغلی	رده شغلی	مرتبه شغلی	مدرک تحصیلی	سابقه کار (سال)	ضریب پایه تخصصی	تعرفه نفر-ساعت با احتساب سربار	هزینه انجام شده		ملاحظات
									ساعت کار	مبلغ	
۱										مبلغ به عدد	
۲										مبلغ به عدد	
۳										مبلغ به عدد	
اضافه می شود: سایر هزینه های غیر پرسنلی:											
ناخالص مبلغ قابل پرداخت این صورت وضعیت:											
کسر می شود: سپرده حسن انجام کار:											
کسر می شود: استهلاک پیش پرداخت:											
کسر می شود: استهلاک پرداخت های علی الحساب:											
کسر می شود: جرائم متعلقه به مجری:											
اضافه می شود: پاداش مجری:											
اضافه می شود: جرائم کارفرما:											
خالص مبلغ قابل پرداخت این صورت وضعیت: (..... مبلغ به حروف)											

(مبالغ به ریال)

مهر و امضای مجری:
بررسی و تأییدات کارفرما:

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۴) کسورات قانونی

کسورات قانونی این قرارداد، منحصراً عبارتست از:

ردیف	عنوان	مبلغ / درصد	مستند قانونی	توضیحات
۱	استهلاک پیش پرداخت	۲۵٪	ماده ۱۷ شرایط عمومی	در صورت دریافت پیش پرداخت، از هر پرداخت بعدی کسر می شود.
۲	سپرده حسن انجام کار	۱۰٪	ماده ۱۴ شرایط عمومی آیین نامه تضمین برای معاملات دولتی	به جز پیش پرداخت، از همه پرداخت های بعدی کسر و در پایان دوره تضمین، مسترد می گردد.
۳	سپرده بیمه تامین اجتماعی	۵٪	ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی	به جز پیش پرداخت، از همه پرداخت های بعدی کسر و در پایان دوره تضمین، با ارائه گواهی مفاصا حساب بیمه تامین اجتماعی مسترد می گردد.

۵) مالیات ارزش افزوده

در اجرای قانون بر ارزش افزوده، مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ مجلس شورای اسلامی، در صورت ارائه گواهی ثبت نام در سامانه مالیات ارزش افزوده از سوی مجری، کارفرما در هنگام پرداخت هر صورت وضعیت، مالیات ارزش افزوده را به مأخذ قانونی تعیین شده محاسبه و در وجه مجری پرداخت می کند.

۶) تعدیل مبلغ قرارداد

حق الزحمه مجری بابت این قرارداد در شرایط زیر مشمول تعدیل خواهد شد:

الف) در صورتی که بخشی از تعهدات مجری شامل تامین (خرید) مجوز استفاده (لیسانس) از یک یا چند نرم افزار پایه یا داده هایی از تامین کننده یا تامین کنندگان خارجی و یا مستلزم استفاده از خدمات مشاوران یا اشخاص ثالث خارجی، با پرداخت یک ارز بین المللی بوده و نرخ برابری ارز مزبور در تاریخ ایفای تعهدات، نسبت به نرخ برابری ارز در تاریخ انعقاد قرارداد بیش از ۱۰٪ افزایش یا کاهش داشته باشد. در این صورت، بخشی از مبلغ قرارداد که مربوط به خرید خارجی باشد، متناسباً افزایش یا کاهش می یابد. مأخذ تعیین نرخ تسعیر ارز موثر در محاسبه این تعدیل، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می باشد.

ب) در صورتی که مدت اجرای قرارداد به دلایلی خارج از کنترل مجری، از جمله تاخیر مجاز (موضوع بند ۲۰-۲) یا ابلاغ تعلیق توسط کارفرما (موضوع ماده ۲۱)، به گونه ای افزایش یابد که اجرای بخشی

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

از خدمات موضوع قرارداد در سالی غیر از سال های محسوب شده در برنامه زمانی اولیه قرارداد (پیوست ۳) الزامی باشد. در این صورت میزان تعدیل قیمت قرارداد در ابتدای سال جدید طبق فرمول زیر محاسبه می گردد:

$$D = \left(\frac{T_{n+1}}{T_n} \right) * (100 - S_n) * P_0$$

که در آن:

D = میزان تعدیل ریالی قرارداد (افزایش/کاهش)

T_n = هزینه پایه دستمزد یک ساعت، در سال n

T_{n+1} = هزینه پایه دستمزد یک ساعت، در سال $n+1$

S_n = آخرین میزان پیشرفت فیزیکی عملیات قرارداد در انتهای سال n (بر حسب درصد)

P = مبلغ اولیه قرارداد

مآخذ تعیین هزینه پایه دستمزد ساعتی، تعرفه نرخ خدمات فنی – تخصصی انفورماتیک است که هر ساله توسط سازمان نظام صنفی رایانه ای کشور، تدوین و منتشر می شود.

ج) در صورتی که مالیات، عوارض، حق بیمه تامین اجتماعی و سایر حقوق دولتی، جز آن هایی که هنگام امضای قرارداد وجود دارد، تغییر کند، حق الزحمه مجری نیز، توسط کارفرما، به تناسب براساس دستورالعمل های مربوط، تعدیل خواهد شد.

در صورت تحقق شرایط بند ۲۵-۲، در صورتی که مالیات، عوارض، حق بیمه تامین اجتماعی و سایر حقوق دولتی، جز آن هایی که هنگام امضای قرارداد وجود دارد، تغییر کند، حق الزحمه مجری نیز، توسط کارفرما، به تناسب براساس دستورالعمل های مربوط، تعدیل خواهد شد.

در هر یک از موارد فوق، مجری درخواست خود مبنی بر تعدیل مبلغ قرارداد را به انضمام مدارک مثبته برای کارفرما ارسال می کند. کارفرما، حداکثر تا یک ماه پس از دریافت درخواست، آن را بررسی و نظر خود را اعلام خواهد کرد. در صورت موافقت کارفرما با درخواست تعدیل مبلغ قرارداد، موضوع طی صورت جلسه رسمی/الحاقیه قرارداد به امضای طرفین می رسد. در غیراین صورت، طبق مفاد ماده (۲۴) عمل خواهد شد.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

پیوست ۳) برنامه زمانی کلی

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

برنامه زمانی کلی اجرای تعهدات موضوع این قرارداد مطابق جدول زیر می باشد:

ردیف	مرحله	مدت {ماه/هفته/روز}	پیش نیاز	تاریخ شروع	تاریخ خاتمه	ملاحظات

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

پیوست ۴) شرایط خصوصی

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

محتوای شرایط خصوصی قرارداد با توجه به شرایط مندرج در اسناد ارجاع کار، قوانین و مقررات حاکم بر کارفرما و توافقات دوجانبه طرفین تعیین و درج می شود و در هر صورت نباید مفاد موافقت نامه و شرایط عمومی قرارداد را نقض نماید.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

پیوست ۵) ساختار، سازمان و عوامل کلیدی انجام کار

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

۱) ارکان ساختار اجرایی کارفرما

در این بخش فهرست و نقش هر یک از ذی نفعان پروژه بیان گردد. توصیه می شود حداقل ذی نفعان زیر معرفی گردند:

- کارفرما
- بهره بردار(ان) شامل کاربران درون یا برون سازمانی
- ناظر
- ترکیب و وظایف کمیته راهبری (متشکل از نمایندگان مشاور، کارفرما و بهره بردار)

۲) تیم اجرایی مجری

فهرست و مشخصات اعضای تیم اجرایی مجری که در اجرای تعهدات موضوع این قرارداد مشارکت خواهند داشت، مطابق جدول زیر است:

ردیف	نام و نام خانوادگی	کد ملی	نقش در پروژه	تاریخ شروع به کار	تاریخ خاتمه کار

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

پیوست ۶) توافق نامه منع افشای اطلاعات

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

این توافق نامه به عنوان پیوست و جزء لاینفکی از قرارداد شماره بین **کارفرما** به نمایندگی و شرکت به نمایندگی منعقد می گردد. مشخصات طرفین توافق نامه همان است که در صدر قرارداد یادشده ذکر گردیده است.

ماده ۱: تعاریف

در این توافق نامه، مقصود از کلمات زیر، معانی بیان شده است مگر اینکه هنگام کاربرد، صراحتاً مقصود دیگری از آن بیان شود.

- طرف ارائه دهنده: مقصود **کارفرما** می باشد که اطلاعات را به طرف دیگر ارائه می کند.
- طرف دریافت کننده: مقصود شرکت است که اطلاعات را از طرف ارائه دهنده دریافت می کند.
- قرارداد: مقصود قرارداد شماره است که بین دو طرف منعقد می گردد
- اطلاعات: هر آگاهی مرتبط با کسب و کار طرف ارائه دهنده اطلاعات که، به صورت شفاهی، کتبی، الکترونیکی یا از طریق سایر واسطه های انتقال، در جریان اجرای قرارداد و به منظور انجام تعهدات موضوع قرارداد در اختیار طرف دریافت کننده اطلاعات قرار داده می شود. این اطلاعات می تواند شامل، و نه محدود به، موارد زیر باشد:
- مستندات مربوط به نتایج و سوابق پروژه های قبلی یا فعلی، اطلاعات اختصاصی، طرح ها و نمونه ها، استراتژی های کسب و کار، شیوه انجام کار، رویه های کاری، اطلاعات مالی و حقوقی و اسرار تجاری.
- اطلاعات محرمانه: هر گونه اطلاعاتی که صراحتاً و به صورت مستقیم توسط ارائه دهنده به عنوان اطلاعات محرمانه (یا طبقه بندی های بالاتر از محرمانه) مشخص شده باشد.
- پرسنل: تمام کارکنان، مدیران، مشاوران، و پیمانکاران طرف دریافت کننده اطلاعات که به هر نحو، ممکن است به اطلاعات تبادل شده دسترسی داشته باشند.

ماده ۲: موضوع

این توافق نامه به منظور اشتراک اطلاعات بین طرف ارائه دهنده و طرف دریافت کننده در فرآیند اجرای قرارداد تهیه شده است. دریافت کننده ممکن است نیاز به دریافت اطلاعات ارزشمند و محرمانه ای داشته باشد و هدف از این توافق نامه، تضمین حفاظت اطلاعات ارائه شده از طرف ارائه دهنده می باشد.

نظام مهندسی و استاندارد تولید و توسعه نرم افزار (نماتن)		
قالب قرارداد همسان تولید و پیاده سازی نرم افزارهای سفارش مشتری		
شناسه سند: NMT.REV.STSCT	شماره ویرایش: ۱,۰	تاریخ آخرین تغییرات: ۱۴۰۳/۰۲/۱۶

ماده ۳: تعهدات طرف دریافت کننده

- ۱-۳. طرف دریافت کننده بدین وسیله اعلام می دارد که تمامی اطلاعات محرمانه دریافتی از طرف ارائه دهنده را محرمانه تلقی کرده و تمام تلاش خود را برای جلوگیری از افشای آنها به غیر و کاربرد آنها در محدوده طبقه بندی آنها (ویرایش، اعلام به مشتری، و ...) به کار خواهد بست.
- ۲-۳. استفاده از اطلاعات توسط طرف دریافت کننده، تنها جهت دستیابی به اهداف تعیین شده در ماده ۲ مجاز است و استفاده از آن بدون رضایت طرف ارائه دهنده یا جهت ایجاد رقابت مجاز نیست.
- ۳-۳. اطلاعات محرمانه دریافت شده باید تنها در اختیار حداقل پرسنل مورد نیاز از طرف دریافت کننده قرار گیرد و پرسنل دریافت کننده اطلاعات محرمانه باید از عدم افشاء و منظور مورد توافق جهت کاربرد اطلاعات آگاهی داشته باشند و توافق نامه مشابهی نیز با ایشان تنظیم شود.
- ۴-۳. طرف دریافت کننده اطلاعات مجاز نیست بدون موافقت کتبی طرف ارائه دهنده، اطلاعات محرمانه دریافتی را - به هر منظوری - در اختیار اشخاص ثالث حقیقی و حقوقی قرار دهد.
- ۵-۳. طرف دریافت کننده تعهد می نماید پس از استفاده از اطلاعات محرمانه دریافت شده و در صورتی که نیاز موجهی به استمرار مراجعه و استفاده از این اطلاعات نداشته باشد، اقدامات لازم را برای امحاء همه نسخه ها و اشکال اطلاعات که نزد وی است، انجام دهد.
- ۶-۳. اطلاعات محرمانه ای که به موجب این توافق نامه مبادله می گردد، حداقل تا ۱۰ سال تابع شرایط توافق نامه باقی خواهند ماند.